12 OLDAL ✕ ÁRA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam | Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 junius 25. | 168. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. ∴ Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

A belügyminiszter intelme

Bár mindenki ugy szivlelné meg a belügyminiszternek a bácskai főispánhoz intézett intelmét, mint amilyen megelégedést kelt az minden törvénytisztelő polgár előtt és nyomban kevesebb ok volna az intelemre és több ok a megelégedésre. A tisztviselők ne keveredjenek a napi politikába, mondja a belügyminiszter, akire való jogtalan hivatkozással loholtak éppen hivatali hatalommal szerzett politikai érdemek után. A közigazgatási tisztviselőnek — nekünk kell ezt mondani — az a kötelessége, hogy pártatlanul és elfogulatlanul végrehajtsa a törvényt és a jogalkalmazás terén csupán a méltányosság, igazság s a szociális kiegyenlitődés szempontjait ismerje magára nézve kötelezőnek. Ha azonban a belügyminiszter szükségesnek tartja ezt a figyelmeztetést, akkor bizonyára hivatalosan ismert okai is lehetnek a pártpolitikával összeházasodott közigazgatásnak. Hány tisztviselő van, aki azt hiszi magáról, hogy ő az *államvédelmi osztály*, tőle függ az ország belső békéje s a határok biztonsága s aki nem a selyemhernyótenyésztésről szóló miniszteri rendeletet hajtja végre s nem a gubacsbeváltás lejáró határnapjaira figyelmezteti a községek rábizott lakosságát, ami hivatali kötelessége volna, hanem fölveszi az államvédelem tógáját és soroz. De nem a katonaság részére, nem az ujonckiállitás körüli közigazgatási teendőket végzi, hanem az SHS. királyság teljes jogu állampolgárait a megbizhatóság mércéje alá állitja s aki betölti a mértéket, azt államhünek nevezi ki, aki nem tölti be az egyéni itélkezés mértékét, azt illoyalisnak bélyegzi. Az itélkezés szempontjai nem tulságosan komplikáltak: aki a közigazgatási tisztviselő pártjához tartozik, az kiérdemli államhüségének elismerését, aki más párthoz tartozik, az küzdhet a hazáért mint Leonidas és lehet feddhetetlen, mint Aristides, nem kerüli el a megbizhatatlanság tapadó vádját.

Helyes, hogy éppen a belügyminiszter tiltakozik a pártközigazgatás ellen, helyes és bölcs a közigazgatás vezetőjéhez intézett intelem, de talán még helyesebb és még bölcsebb lenne, ha *intézményesen* védnék meg a polgárságot a pártmonopolium közigazgatásától. A szolgabiró közel van s a belügyminiszter messze. S a polgárságnak egyelőre több köze van a közelben tartózkodó szolgabiró ténykedéseihez, mint a messzi belügyminiszter intelmeihez.

Ellenben: ha nem a politikai érdem lenne a hivatalszerzés leghatalmasabb jogcime, hanem a szakértelem és arravalóság, a képzettség és egyéni megbizhatóság jelölnék ki a hivatali állásra pályázók közül az alkalmasokat és ha nem kellene minden tisztviselőnek attól tartania, hogy politikai szolgálatok nélkül elvesziti legérdemesebben betöltött állását — nem lenne szükség ilyen intelmekre. A mai rendszer az egész közigazgatási tisztviselői kart a mindenkori uralom függvényévé teszi. Ha lemond a kormány, nemcsak azok a közigazgatási tisztviselők távoznak természetszerüen, akik a kormánypolitikának exponensei voltak, hanem fölmentik a mérnököt, az állatorvost, az adóhivatali iktatót, a közgyámot, a leltárbiztost, a járlatkiállitót, akiknek hatásköre, munkája, hivatali tényked ései semmi összefüggésben nincsenek, de összefüggésbe nem is hozhatók az országos politikával. Amig a politikai érdem állást szerez s a nem politizálás állásvesztéssel járhat, addig kevés még a legmagasabb helyről jövő intelem is a *közigazgatás* politikai ármentesitésére. Nemcsak a tisztviselőben van hiba. A tisztviselő legtöbbször szegény, családos ember, akinek gondoskodnia kell a maga és hozzátartozói életéről. A legfőbb hiba abban a rendszerben van, mely politizálni engedi a tisztviselőket s a hivatali előmenetelt, alkalmaztatást sokkal inkább a politikai szolgálatoktól teszi függővé, mint az egyéni alkalmasságtól és szakértelemtől. A belügyminiszternek, szerencsére, nemcsak az áll módjában, hogy intelmeket bocsásson ki, hanem az is, hogy egy *uj politikai raison* kezdeményezője legyen. Legjobban és leghatásosabban természetesen az önkormányzati választások segitenének azokon a jelenségeken, melyeket már a belügyi igazgatás vezetője is észlel. De még addig is, amig az önkormányzati választásoknak nem érkezik el az ideje, sokat segitene a közigazgatáson s a közigazgatásra bizott állampolgárok sérelmeit hathatósan orvosolná az a tény, ha a belügyminiszter ur nem figyelmeztetne, hanem cselekednék:

Harc a sajtószabadságért

Zsanjics kisebbségi előadó határás beszéde a törvényhozó-bizottságban

Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság szerdán délelőtt fél tizkor *Jovanovics* Ljuba elnökletével ülést tartott, amelyen folytatták az uj sajtótörvény általános vitáját.

Zsanjics Milován dr. kisebbségi előadó beszéde töltötte ki az egész délelőtti ülést. Zsanjics éles kritikát mondott a javaslatról. Beszéde elején a horvátországi sajtójog fejlődésével foglalkozott. Rámutat arra, hogy aránylag milyen szabadelvü sajtótörvény volt érvényben Horvátországban és a sajtó ennek ellenére ugy a háboru előtt, mint a háboru alatt sokat szenvedett a hatóságok erőszakosságai miatt. Az egyesüléstől mindenki azt várta, nemcsak Horvátországban, hanem a többi tartományokban is, hogy a közszabadságok növekedni fognak, a tapasztalat azonban ennek az ellenkezőjét bizonyitotta. A legutóbbi választási küzdelem alatt is napirenden volt a lapok betiltása és elkobzása, az alkotmány rendelkezései ellenére. Az a törvényjavaslat, amelyet most beterjesztettek, ujabb sulyos béklyókat rak a sajtóra.

A Davidovics-kormány — mondotta *Zsanjics* — első céljául a korrupció elleni törvényjavaslatot tüzte ki, ennek a kormánynak pedig legsürgősebb dolga az uj sajtótörvény megalkotása, amely ugyszólván *a korrupció szabadságának a törvénybeiktatását jelenti*, tekintettel azokra a drákói intézkedésekre, amelyekkel a törvény *a szabad kritika jogát korlátozza.*

A sajtótörvényt — folytatta a kisebbségi előadó, — nem néhány évre, hanem esztendők hosszu sorára alkotják, épen ezért *nem szabad azt a kormánynak pillanatnyi pártérdekek szempontjából kezelni.* Egy pillantás erre a javaslatra elég ahhoz, hogy abban a pártérdekek védelmére szolgáló intézkedéseket meg lehessen találni.

Az ellenzék is hajlandó a sajtószabadság olyan korlátozását elfogadni, amely közérdeket szolgál, különösen pedig azokat a korlátozásokat, amelyek az uralkodó és a királyi család tagjainak megsértése esetére vonatkoznak. Ebből az ellenzék nem csinál kérdést és általában hajlandó elfogadni mindazokat a korlátozásokat, amelyeket az alkotmány 138-ik szakasza ir elő, de nem fogadhatja el azokat az intézkedéseket, amelyeknek csak az a céljuk, hogy a mai rezsim védelmét szolgálják. Éppen ezért a javaslatot általánosságban nem fogadhatják el.

Az alkotmány 138-ik szakaszát a lapok betiltása tekintetében tévesen értelmezik, mert ez a szakasz tulajdonképpen csak átmeneti jellegü intézkedés, amelyet az uj sajtótörvény kidolgozásánál nem kellene alapul venni. Jovanovics Szlobodan professzor is azon az álláspontón van, hogy ennek a rendelkezésnek az alkotmány szerint nem kell bekerülnie az uj sajtótörvénybe. A szerbiai sajtótörvény sokkal szabadelvübb, mint ez az uj javaslat, a mely ugy készült, hogy az országban még érvényben levő hat különböző sajtótörvényből kihagyták a szabadelvü intézkedéseket és a legreakciósabbakat tették be a javaslatba.

Tulzottnak tartja a hatósági felügyeletet a sajtó felett. A javaslat szerint *az első nyomtatott példányt a rendőrhatóságokhoz kell küldeni cenzurázás végett és csak azután lehet a lapterjesztést megkezdeni. Ezzel olyan alkotmányellenes intézkedést emelnek törvényre*, amely eddig csak a fennálló sajtótörvények kijátszásával volt lehetséges. Az elkobzások körül eddig is sok visszaélés történt, különösen az, hogy nem közölték azonnal a szerkesztőséggel, hogy *melyik cikk miatt történt az elkobzás*, hogy annak kihagyásával a lapot ujra nyomhatták volna. Az is kijátszása a törvény elveinek, hogy az elkobzási határozatot nem azonnal, hanem csak huszonnégy órán belül kell az érdekeltekkel közöni, pedig tudhatjuk, hogy a lapoknál mit jelent huszonnégy óra, amely idő alatt minden elavul az ujság számára. Ez az intézkedés *a lapok meggyilkolását jelenti.* Általában helytelennek tartja, hogy a rendőrség dönt az elkobzás tekintetében. Helytelen az is, hogy az inkriminált cikkek helyére más szöveget kell tenni és a lap azon a helyén nem jelenhet meg üresen. Mindenki tudja, hogy a nyomdai technika mellett ez milyen óriási nehézséget jelent a lap számára. Ezt a gyakorlatot annak idején Horvátországban egy kormánybiztos vezette be akkor, amikor a horvátok sulyos harcokat vivtak a volt monarchiával. Csuvaj ezzel az intézkedéssel a legsulyosabb csapást mérte a horvát sajtóra.

Az alkotmány szerint az elkobzások ügyében az elsőfoku biróság huszonnégy óra alatt jogerősen dönt. A jogtudósok véleménye szerint ez ellen felebbezésnek nincs helye, mégis ez a törvényjavaslat, az alkotmány rendelkezésével ellentétben, megengedi a felebbezést. A rendőrhatóságnak a birói döntés elleni felebbezése azt jelenti, hogy erőszakkal megakadályozza a biróság döntésének végrehajtását. *A legnagyobb alkotmánysértés véleménye szerint mégis az, amely a lapok végleges betiltásáról intézkedik. Egyetlen eddigi törvény sem ismeri a lapbetiltás intézményét, maga az alkotmány sem ismeri el és e tekintetben csak a 138-ik szakasz intézkedik.* Ugyanez a véleménye dr. Markovics Lázárnak is, aki erről három cikket irt a Samoupravába. Hosszasan fejtegeti, hogy miért zárja ki az alkotmány 138-ik szakasza a lapbetiltást. A biróságok is ezen az álláspontón vannak és csak a rendőrhatóságok ragaszkodnak a betiltás elvéhez.

Kifogásolja, hogy a miniszter nem csatolt indokolást a törvényjavaslathoz.

Szakaszról-szakaszra birálja ezután a törvényjavaslatot. Az 1. szakasz szerint a sajtó szabad, ami az alkotmányból került a törvénybe és igy nem lett volna szabad ennek ellenére több korlátozást belevenni

a javaslatba, mint amennyit az alkotmány 13-ik szakasza előir. A 2. szakasz kimondja, hogy *nem szabad preventiv intézkedésekkel megakadályozni a sajtótermékek kiadását és terjesztését,* de már az is preventiv intézkedésnek tekinthető, hogy az első nyomtatott példányt be kell mutatni a rendőrhatóságoknak. A 3. szakasz szerint a lapok kiadásához nem kell külön engedély, ha azonban megnézzük, hogy az uj lapok meginditása milyen eljáráshoz van kötve, megállapithatjuk, hogy az *valójában burkoltan az engedélyhez kötöttség módszerét jelenti.* A miniszter azt mondja, hogy nem kell kauciót tenni a lapoknak, azonban ennél még rosszabb *a kiadó és a nyomdász egész leltárára kikötött zálogjog.* A 6. szakasz szerint minden nyomtatványon rajta kell lennie a nyomdász nevének. Ez alapjában véve helyes intézkedés, azonban miért marad ki a törvényből az az intézkedés, hogy a választási nyomtatványokon, különösen az ajánló iveken nem kell a nyomdát feltüntetni. Ezt nagyon fontosnak tartja és hivatkozik arra, hogy hogyan üldözték a legutóbbi választások alatt az ellenzéki ajánlóiveket készitő nyomdákat.

Hosszan beszél ezután *a felelős szerkesztő* helyzetéről és kifogásolja, hogy nem vezették be *az egyes rovatokért felelős szerkesztők* rendszerét. Arra, hogy képviselő nem lehet felelősszerkesztő, más országok sajtótörvényében nincs példa. *A szerzői jogot* sem védi kellőképpen a törvény.

A lapok betiltásáról szóló intézkedés teljesen ellentétben áll a sajtószabadság elvével. A magyar sajtótörvény, amely pedig a nemzetiségek ellen irányult, még mindig liberálisabb a mostani javaslatnál, főleg abban a tekintetben, hogy a lap elkobzásáról a szerkesztőséget azonnal értesiteni kell. Hiányzik a javaslatból, hogy a törvényszék elkobzást feloldó végzése ellen nincs helye felebbezésnek.

Az elnök Zsanjics beszéde közben délben felfüggeszti az ülést és annak folytatását délutánra tüzi ki.

A délutáni ülés

A délutáni ülésen Zsanjics folytatja beszédét. Kifogásolja, hogy a fokozatos felelősséget vezették be a belga rendszer szerint, amikor ezt a rendszert nem teljes egészében és precizitásában vették át. A kiadó felelőssége például lényegesen enyhébb, mint a szerkesztőé. A sajtótörvényben előirt birói eljárás olyan intézményt tesz tönkre, amely eddig a sajtónak és a nyomdászatnak legfőbb erőssége volt. A nyomdászok ugyanis eddig, — bár erről törvény nem intézkedik, — megőrizték a nyomdai és szerkesztőségi titkot, amit azonban ez a törvény lehetetlenné tesz. A terjesztő felelőssége is nehezen állapitható meg, különösen azért, mert az elkobzást nem kell közhirré tenni.

A sajtótörvény által kreált bűncselekményekre kirótt drákói büntetéseket is elitéli.

Rámutat a törvény más hiányaira is, igy elsősorban arra, hogy *a javaslat egyáltalán nem gondoskodik a kiadók és ujságirók közötti jogviszony rendezéséről, pedig erre nézve az ujságirók egyesülete kész törvénytervezetet nyujtott be. Bejelenti, hogy a részletes vita során ezt a tervezetet mint saját javaslatát fogja benyujtani a bizottsághoz.*

Hiányzik a javaslatból a politikai bűnösökkel való különleges elbánásról szóló intézkedés. Horvátországban és a Vajdaságban eddig az államfogház intézménye volt ilyen bűnösök részére fenntartva. Nem intézkedik a javaslat a feltételes elitélésről, a büntetés feltételes felfüggesztéséről és a szabadságvesztésnek pénzbüntetésre való átváltoztatásáról sem, ami pedig minden modern büntetőtörvénykönyv alapja. *A horvátországi és vajdasági ujságirók ezáltal szerzett jogaiktól esnek el.*

Az ujságiró egyesület alelnöke a javaslatról

Zsanjics határás beszéde után az elnök szünetet rendel el, majd *Smodelj* klerikális képviselő az Ujságiró Egyesület alelnöke egy órás beszédben kritizálja élesen a sajtótörvényt és lándzsát tör a sajtószabadság mellett. Részletesen foglalkozik a lapok elkobzásával és betiltásával és *javasolja, hogy az alkotmány 138. ideiglenes jellegü szakaszát töröljék el* és a javaslatból töröljék mindazokat a rendelkezéseket, amelyek ezen a szakaszon alapulnak.

Smodelj beszéde után *Jovanovics* Ljuba elnök este negyed kilenckor berekeszti a gyülést és folytatását csütörtök reggel kilenc órára tüzi ki.

A bánsági községeket illeti meg a dunai öblözetek árterülete

A pénzügyminiszter a szerémségiek igényét alkotmányellenesnek minősitette

Becskerekről jelentik: A délbánáti dunai öblözetek árterületének tulajdonjogáért — mint ismeretes — már régóta elkeseredett vita folyik a bánáti és a szerémségi községek között. Az üggyel a belügyminisztérium is foglalkozott és nemrég olyan megoldást ajánlott, hogy osztozzanak meg a bánáti és szerémségi községek az árterületeken. A belügyminisztérium ajánlatát azonban a bánáti községek visszautasitották és maguknak követelték az egész árterület tulajdonjogát. A belügyminisztérium keddre értekezletre hivta meg az érdekelt községek képviselőit, hogy az értekezleten állapodjanak meg egy demarkációs vonalban. Az értekezletet kedden meg is tartották, azonban az ügyben olyan fordulat történt, amely lehetetlenné tette, hogy a tárgyalások eredménnyel végződjenek.

Az értekezletet, amelyet a helyszinen Opova község mellett tartottak meg, *Jovanovics* Milorad belügyminiszteri inspektor vezette, míg Temes-Torontálmegye részéről *Nikolics* Dušán tiszteletbeli főjegyző, *Strahovszki* Szergej vármegyei mérnök, Szerém vármegye részéről *Bilcsevics* György jogi referens, valamint több bánáti és szerémségi község kiküldöttei vettek részt. Megjelent az értekezleten *Lázics* Jován, a kincstári birtokok kezelőségi ügyosztályának referense is.

Az értekezlet megnyitása után felolvasták dr. *Vászics* Andria torontálmegyei főjegyző beadványát, amelyben kifejti a bánáti községek jogi nézetét és bejelenti, hogy *a megye sem egyezik bele demarkációs vonal felállitásába,* mert olyan területről van szó, amelyhez semmi közük sincs a szerémségi községeknek. Hivatkozik arra, hogy a földmivelésügyi minisztérium a területet egy pancsevói ármentesitő társulatnak adta bérbe és ennek a társulatnak fenntartási költségeit a bánátiak fedezik. Jovanovics inspektor a beadvány felolvasása után közölte a megjelentekkel, hogy *a belügyminisztérium ragaszkodik a demarkációs vonalhoz* és épp ezért kezdték meg az erre vonatkozó tárgyalásokat.

Mielőtt a tárgyalások megindultak volna, *meglepő dolog történt. Lázics* Jován felmutatta a pénzügyminisztériumban müködő állami birtokok főigazgatóságának meghatalmazását, majd hosszabb indokolás után *bejelentette, hogy a szerémségiek kivánsága az alkotmányba ütközik.* Kijelentette, hogy amennyiben mégis részt akarnak kapni a kérdéses területből, azt csakis a parlament adhatja meg számukra, még pedig törvény utján.

Jovanovics inspektor meglepődve vette tudomásul a pénzügyminisztérium kiküldöttjének bejelentését és kijelentve, hogy ezek után nincs abban a helyzetben, hogy a belügyminisztérium rendelkezéseit végrehajtsa, berekesztette az értekezletet.

Ballada a levágott lábról és 200.000 dollárról

Öncsonkitás, vagy baleset? — Egy bécsi mérnök baltával levágta tizenkét millió dinárra biztositott lábát

Nem veszi fel a biztositási dijat

Bécsből jelentik: Bécs egyik kedves külvárosában, Mödlingben olyan különös regény játszódott le a minap, a melyről nem lehet tudni, vajjon tragédia, komédia, avagy csalás-e az egész? Az ügy jelenlegi stádiumában nem tartozik még a rendőrség illetékessége alá, de ugy lehet, hogy már a közeljövőben a különböző nyomozóhatóságoknak is dolgot fog adni Marek Emil mérnök levágott bal lába.

Marek Emil 35 éves mérnök két évvel ezelőtt megnősült. Igen gazdag házból való leányt vett el, feltünő és sokszor megcsodált szépséget, akinek anyagi eszközei lehetővé tették számára, hogy müegyetemi tanulmányainak befejezése után ne vállaljon valamelyik üzemben állást, hanem minden idejét találmányainak, illetőleg a találmányok kidolgozásának szentelje. Mert Marek feltaláló volt, ő és ismerősei legalább is annak tartották. Számos terven dolgozott egyidőben és állitólag épen az utóbbi napokban sikerült egy igen fontos találmányát tökéletesiteni. Junius 14-én történt, hogy Marek Emil *bal lábát egy éles baltával közvetlenül a boka fölött, teljesen levágta.* Mivel Marek állandóan számos müszer, szerszám és technikai felszerelés között dolgozott, a dolog sulyos balesetnek tünhetik fel. A körülmények azonban egészen más világitásban mutatják be ezt a balesetet: egy hónappal a baleset előtt ugyanis Marek az »Anglo Danubian-Lloyd« biztositótársaságnál *négyszázezer dolláros balesetbiztositást kötött* és igy — abban az esetben, ha kártéritési igényei érvényben vannak — ballába elvesztéséért *kétszázezer dollárt követelhet.* A baltával okozott sérülések nem tartoznak a ritkaságokhoz, azonban a mödlingi baleset a törvényszéki orvostani statisztikában mégis előkelő helyet foglal el, mivel eddigelé még nem volt példa arra, hogy valakinek egyetlen baltacsapás mindkét lábcsontját átvágta volna.

A biztositó társaság, noha az eset körülményei szerfelett gyanusak, *nem tett följelentést Marek ellen,* amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy egyrészt *Marek felesége és a társaság igazgatója, Korn Emil, igen jó viszonyban vannak* — a biztositási tárgyalásokat is az asszony folytatta férje nevében Kornnal — másrészt, hogy a társaság *viszontbiztositotta magát egy londoni biztositó-cégnél* és igy tulajdonképpen nem károsodik. A bécsi lapok tudósitásai a sorok között azzal gyanusitják Marek feleségét, hogy valósággal *belehipnotizálta férjét az öncsonkitásba,* hogy a kétszázezer dollárt felvehesse. A csalásnak állitólag Korn igazgató is részese.

Marek mérnök a lapok tudósitói előtt megcáfolta az öncsonkitásról elterjedt hireket, kijelentette, hogy *a biztositásba belehajszolták* és ő nem szándékozik a kétszázezer dolláros biztositási dijat felvenni.

Csalással vádolt cukorrépatermelők

Tárgyalás a becskereki törvényszéken

Velikibecskerekről jelentik: A mult év végén nagy feltünést keltett Velikibecskereken Vajdics Györgynek, a velikibecskereki cukorgyár tisztviselőjének letartóztatása. Vajdics a novacrnjai és tobai répatermelőktől nyolcszáz vagon cukorrépát vett át a gyár számára és — a vád szerint — a termelőkkel összejátszva mintegy ötven vagont kétszer fizettetett ki a gyárral. A velikibecskereki ügyészség Vajdicson kivül tizenöt répatermelő ellen is vádat emelt és igy összesen tizenhat vádlott került a törvényszék elé, amely junius 15-én kezdte meg a bünügy főtárgyalását.

Vajdics György a 15-iki tárgyaláson tagadta a vádat. Elmondta, hogy a répa sulya az időjárás következtében és beszáradás miatt állandóan változik és vagononként egy-két métermázsa differencia nem számit. A gyár kifizetett 803 vagont és tényleg kapott 702-őt, ez a különbség a répánál nem szokatlanul nagy. Elmondotta még Vajdics, hogy az előző évben tizenhárom vagonnal több répát szállitott, mint amennyit tényleg kifizettek, de nem kapott semmi jutalmat, ezért az utolsó kampányban nem adta át ingyen a gyár megkárositása nélkül megtakaritott répát, hanem azt a termelők nevének felhasználásával kifizettette.

Megyesi István tobai földmives — a következő vádlott — beismerte, hogy Vajdics rábeszélésére megengedte, hogy három vagon répát az ő neve alatt szállitsanak Becskerekre. A répáért felvett 9000 dinárból hatezret átadott Vajdicsnak, később pedig 11677 dinárt megtérltett a cukorgyárnak.

A többi vádlott ugyanugy vallott. Vagonokint háromezer dinárt vettek fel jogtalanul, annak kétharmadrészét Vajdicsnak adták és végül mindannyian — vallomásuk szerint — nagyobb összeget fizettek vissza, mint amennyit a gyártól felvettek. Babcsányi János novacrnjai földmives négy, Szalamba József novacrnjai öt, Nagy Antal (Novacrnja) egy, Somorai Mihály (Novacrnja) egy, Korom István (Toba) három, Turi András (Toba) kettőt, András Pál (Toba) kettő, Tóth József (Toba) három, Biacsi István novacrnjai egy, Fessl József másfél, Letorai József egy, Táncos Ferenc egy, Samu János kettő, Biacsi Márton fél vagonnal manipuláltak. Az utolsó öt nem Vajdiccsal tárgyalt, hanem Biacsi István kérésére adta oda nevét, a pénzből semmit sem tartottak meg maguknak, mégis az egész kárt meg kellett téritenlök.

A tanuk közül csak Báthori Imre cukorgyári könyvelő vallomása lényeges. Báthori szerint Vajdics a novacrnjai raktárból szállitotta be a gyár által már egyszer kifizetett répát és nem igaz, hogy mérlegelésnél megtakaritott répával üzérkedett.

A tanukihallgatások után dr. Pavlovics Gyóka a cukorgyár képviselője a gyár nevében visszavonta a panaszt, mert a gyár kára megtérült. Maximovics Szvetiszláv államügyész fentartotta a vádat, mire dr. Mijajev Luka, dr. Mrkusics József és dr. Kardos Samu védők a bizonyitás kiegészitését kérték, amit a biróság el is rendelt és az uj tárgyalást junius 25-ére tüzte ki.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az emberi Jogok Ligájának francia főtitkárát, Guernot-t a román pacifista körök meghivták Bukarestbe, hogy ott előadást tartson a Liga céljairól, törekvéseiről és munkájáról. A francia főtitikár, aki Franciaország legismertebb publicisztája, a kivánt időre meg is érkezett a román fővárosba, ahol az állomáson dr. Lupu parasztvezér várta néhány ellenzéki képviselővel. Guemot nyomban megérkezése után felkereste Bratianu miniszterelnököt és Duca külügyminisztert, aztán ellátogatott a Fundatia Carol helyiségébe, ahova előadását hirdették. A francia főtitkárt azzal fogadta a Fundatia Carol igazgatója, hogy előadását nem tarthatja meg.

— Miért? — kérdezte Guemot.

— Mert nem engedhető meg, hogy itt vitákat rendezzenek.

— De lemondok a vitákról — szólt a francia.

— Akkor sem tartható meg — hangzott a kategorikus válasz, amelyből Guernot megtudta, hogy állnak Bukarestben a szólásszabadsággal. Az Emberi Jogok Ligájának román szekciója azonban nem esett kétségbe, rögtön plakátokat ragasztott ki, amelyben közölte a nyilvánossággal, hogy Guemot előadását a a sajtószindikátus termében fogja megtartani. Az előadásra nagy és előkelő publikum gyült össze, köztük néhány fasiszta diák is, akik amikor a francia főtitkár föllépett a pódiumra, nagy botrányt rendeztek. Időközben megérkezett Hotineanu királyi hadbiztos, aki a kormány rendeletére hivatkozva feloszlatta az ülést és felszólitotta a meglepett Guernot, hogy hagyja el a pódiumot.

✱

Ujabb illetőségi botrány foglalkoztatja Pozsony magyarságát. A pozsonyi közkórház gondnoka még 1908-ban meghalt. A hagyatéki eljárást lefolytatták és az egyedüli örököse a felesége lett, aki a törvény szerint csekély nyugdijra is igényt tarthatott. Az özvegy 1909-ben beadványban kérte Pozsony városát, hogy férje pozsonyi illetőségét ismerjék el, miután a nyugdij folyósitásához erre akkor is szükség volt. A pozsonyi városi tanács 1910-ben elismerte az elhunyt pozsonyi illetőségét, de erről csak 1919 augusztusában értesitette az özvegyet. Akkor persze még nem gondoltak arra, hogy világháboruból országeltolódás és illetőségi háboru lészen. Mert ha gondoltak volna, Pozsony város aktái között nem hevert volna a szegény özvegy beadványa hónapokig. Mert az a tény, hogy az illetőséget csak 1910 augusztusában ismerték el és nem mint a mai csehszlovák rendelet előirja: 1910 januárjában, okozója lett annak, hogy az özvegy most elveszitette a kenyerét, megvonták a nyugdiját. Az özvegy nemrég megkapta már a lesujtó értesitést: miután nem folyamodott kellő időben a férje iletőségéért, ezt nem ismerik el, az eddig kiadott tartózkodási engedélyt pedig megsemmisitik, nyugdiját — amely havi kétszázötven korona körül volt — beszüntetik. A szerencsétlen asszony igy bünhődik a bürokrácia lelkiismeretlensége miatt.

✱

A magyar nyugdijasok ügyében a magyar kormány több izben kezdett tárgyalásokat az utódállamok kormányaival, de ezek a tárgyalások eddig még mindig eredménytelenül végződtek. A tárgyalások sikertelenségéről egy erdélyi lapnak a következő nyilatkozatot adták Budapesten:

— Az állami nyugdijasok ügyében a kisántánttal megkezdett tárgyalások egy időre abbanmaradtak. Ugyanis az utódállamok belekapcsolták ebbe az ügybe a közös vagyon felosztását is olyan hatalmas követelésekkel és igényekkel léptek fel, hogy azokat elfogadni nem lehetett. Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia elvileg nem zárkóztak el ugyan a magyar nyugdijasok ellátása elől, de ennek ellenében óriási engedményeket kivántak a közös vagyon felosztása terén. Olyan érvelések is hangzottak el a kormányközi konferencián, hogy miután a magyar tisztviselők fizetéséből annak idején a magyar kincstár eszközölt levonásokat nyugdijjárulék cimen és gazdagodott ilyenmódon, azért a magyar kormány vegye magára a terheket és fizesse a nyugdijasokat. Ha azonban erre Magyarország nem vállalkoznék, akkor válnék esedékessé a fentebb jelzett különös engedmények kikötése. A nyugdijkérdésben megkezdett tárgyalásokat tehát csak a közös vagyon likvidálásának végrehajtása után lehet ujból folytatni. Az elszakadt területeken lévő magyar zsületésü nyugdijasok ellátása terén különben a legteljesebb anarchia uralkodik. a helyzet talán Romániában a legroszszabb, de Jugoszláviából és Csehszlovákiából is érkeznek sürün panaszok.

Amerika is támogatja a kinai felkelőket

Kinai nyomdász nem szed angol ujságot — A forradalmi szervezetek egységfrontja

A sanghaii szrtájkolók Csang-Cso-Lin ellen

Londonból jelentik: A lapok szerint a helyzet Kinában szemmelláthatóan rosszabbodott és most már komolyan kell számolni azzal, hogy az idegenellenes mozgalom *hatalmas arányu boxerlázadás méreteit ölti föl.* Kina déli részein egymást érik a sztrájkmozgalmak és az idegenek elleni atrocitások. Sanghai mellett Vucsániban a tüntentők *megöltek egy japán vámbiztost, két másik polgárt pedig megsebesitettek.* Vuihóban *felgyujtották a vámházat* és elüzték a tisztviselőket, akik az angol konzulátus épületébe menekültek be. Csingkiangban a japán konzult az utcán kövel dobálták meg a város diákjai, akik a *szovjetkormány éltetése mellett vonultak át Csingkiang utvonalain.* Honkongban a sztrájkmozgalom egyre terjed. Az angol nyelven megjelenő lapok nyomdáiban a *kinai alkalmazottak megtagadták a munkát.* A sztrájk következtében a lapok kénytelenek *kisebb terjedelemben megjelenni.* Sanghaiban a helyzet némileg enyhült, amióta az angol kormányt hüségesen támogató Csang-Cso-Lin tábornok fia *megszállta a várost és kikirdette az ostromállapotot.* A sztájkolók röpiratokat osztottak szét, amelyben *Csang-Cso-Lint Kina árulójának nevezték* és felszólitották a munkásságot, hogy *számoljon le az idegenekkel paktáló tábornokkal.* A diákok elhatározták, hogy nagyszabásu propagandát kezdenek a *földmüves nép között,* hogy az idegenellenes mozgalomba belekapcsolják. A délkinai városok forradalmi szervezeteinek delegátusai legközelebb ülést tartanak, hogy a *bojkott-akciót kiszélesitsék és a mozgalmat elmélyitsék.*

A *Daily Telegraph* szerint az *általános sztrájk egész Kinában elterjedt* és ma már az eddig nyugodtan viselkedő tartományaiban kitört a forrongás. A kinai kormány igéretet tett, hogy a diákokat ellenőrzés alatt tartja. Csang-Cso-Lin tábornagy további csapatokat küld a rend fentartására és ugy látszik, hogy *legalább is Pekingben fenn tudja tartani a rendet.*

A *Daily Mail* szerint az amerikai közvélemény kezd *rokonszenvezni a kinai mozgalmakkal* és Amerika helyesli, hogy Kina a kinaiaké legyen az önrendelkezés jogán.

Pasics állapota komoly

A miniszterelnök betegsége aggodalomra ad okot

A királyi család Bledbe utazott

Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök állapotáról szerdan délelőtt kedvező hirek terjedtek el, este azonban olyan jelentések érkeztek, hogy a *miniszterelnök állapotában némi rosszabbodás állott be.* Ez a körülmény komoly aggodalommal töltötte el a politikai köröket, mert attól tartanak, hogy a *visszaesésnek komoly következményei lehetnek.* A hir elterjedése után több radikális politikus felkereste Pasics topcsideri villáját, ahonnét *megnyugtató jelentéseket hoztak a parlamentbe a miniszterelnök állapotáról.*

Radics Pavle a királynál

A király szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta *Radics* Pavlet, aki félóráig időzött az uralkodónál és az audiencia után feltünő jó hangulatban távozott az udvarból. Este pedig a királyi család Bledbe utazott, hogy megkezdje nyaralását. Hir szerint a hónap végén, valószinüleg junius 28 án a királyi család egy franciaországi fürdőhelyre utazik.

A pénzügyi bizottság ülése

Szerdán délután ülést tartott a pénzügyi bizottság és folytatta a tizenkettedjavaslatok vitáját. Az ülésen két ellenzéki szónok: *Pusenjak* klerikális és *Lorkovics* (Zajednica) szólalt fel és rendkivül élesen birálták a javaslatot. A vitát csütörtökön folytatják.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács délelőtt tizenegy órától délután egy óráig ülést tartott, amelyen gazdasági kérdésekkel foglálkoztak. A pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy az állampénztárban levő osztrák-magyar és egyéb aranyérmekből *aranydinárt veressen.*

A közlekedésügyi miniszter javaslatára miniszterközi bizottságot választottak a vicinális-vasutak ügyének rendezésére. A bizottság tagjai a közlekedési, kereskedelmi, pénzügyi, külügyi- és hadügyminiszterek. A vicinális-vasutak kérdése eddig ugyanis még teljesen rendezetlen volt. Körülbelül háromezer kilométer hosszu helyiérdekü vasutvonal van az országban és ez egyharmadát teszi ki az összes vasutvonalaknak. A helyiérdekü vonalak nagy része magántársulatok tulajdonában van, azonban az állam ezeket a vasutakat a háboru után saját kezelésébe vette anélkül, hogy a tulajdonos társulatoknak eddig bármit is fizetett volna. Nagyon sok vonal, amely a háboru előtt csak helyi jelentőségü volt, az uj határalakulások folytán fővonal jellegét nyerte és ezáltal uj beruházások, épitkezések váltak szükségessé. Ezeket az épitkezéseket mindaddig nem lehet elvégezni, amig a vasutak tulajdonának kérdését nem rendezik. A miniszterközi bizottság most elsősorban ezt a kérdést fogja tisztázni.

A pancsevói Duna-hid tekintetében a közlekedésügyi miniszter azt javasolta, hogy a hidat Németországból a jóvátételi számlára rendeljék meg olyan módon, hogy az épitésügyi miniszterium lemond a már megrendelt, de kevésbbé fontos hidakról. Igy valószinüleg lehetővé fog válni a hid konstrukciójának Németországból való megrendelése.

A minisztertanács felhatalmazta az agrárreform-minisztert, hogy *a parlament elé terjessze a felosztott nagybirtokoknak a telepesek részére való közvetlen fakultativ eladásáról szóló törvényjavaslatot.* Ez a törvényjavaslat *feljogositja a régi nagybirtokosokat, hogy az agrárreform által földjeikre telepitett telpesekkel közvetlenül megállapodhassanak a föld eladására nézve,* a törvény által megszabott kereteken belül.

Kihallgatások a királynál

Alekszandar király szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta *Sztanojevics* Ácát, a radikális párt volt elnökét, a déli órákban pedig *Gyurisics* Márkó szociálpolitikai miniszter, a kormány legidősebb tagja volt audiencián Őfelségénél.

Ujabb jugoszláv-bolgár konfliktus

A külügyminiszterium sajtóosztálya a következő hivatalos kommünikét adta ki:

—Miután a bolgár hatóságok Szófiában néhány jugoszláv állampolgárt letartóztattak és a szófiai királyi követségnek rendes diplomáciai uton sem sikerült megtudni sem a letartóztatás okait, sem a letartóztatottak további sorsát, a szófiai királyi követség rendeletet kapott, hogy további rendelkezésig a bolgár utlevelek vizumozását szüntesse be. Minden egyéb hir a királyi kormány rendelkezéseiről alaptalan.

A kommüniké előzménye az, hogy a külügyminisztérium jelentést kapott a szófiai követségtől, hogy a bolgár hatóságok *számos jugoszláv állampolgárt letartóztattak és a börtönökben rettenetesen megkinoztak.* A szófiai jugoszláv követség hiába interveniált érdekükben, a bolgár kormány még csak választ sem adott a követség tudakozódásaira. A vasárnapi minisztertanács foglalkozott a kérdéssel és ekkor határozta el, hogy *retorziókép a bolgárok beutazását és átutazását megtiltja.* Politikai körökben különben ugy tudják, hogy ha a jugoszláv kormánynak ez a lépése nem vezet eredményre, *a bolgár határ teljes elzárásához fog a kormány folyamodni.*

Bakarelszki beogradi bolgár követ ez ügyben szerdán felkereste Nincsics külügyminisztert és hosszasan tanácskozott vele.

Boltbér-offenziva a kereskedők ellen

Régi cégek szünnek meg az uj lakástörvény következtében

A szuboticai kereskedők nem hajlandók megfizetni a horribilis bérösszegeket

Az uj lakástörvény, mint ismeretes, jogot ad a háziuraknak, hogy az üzlethelyiségek bérét tetszésük szerint emeljék. A háziurak nagyrésze a lakástörvény megjelenését követő napokban — mint a *Bácsmegyei Napló* akkor megirta — felmondott régi bérlőinek, illetve tetemesen felemelte az üzlethelyiségek bérösszegét. Azok a háztulajdonosok, akik az első hetekben várakozó álláspontra helyezkedtek, mert látni akarták, hogy melyek azok a maximumok, amiket az üzlethelyiségek bérösszegénél el lehet érni, most szintén offenzivába léptek és az egész vonalon megindultak a béremelések és felmondások, amelyek *sok kereskedő egzisztenciáját veszélyeztetik.*

Fantasztikus házbéremelésekről beszélnek Szuboticán. A háztulajdonosok egyrésze felmond a régi bérlőinek és nyilvános árlejtésen adja bérbe az üzlethelyiségeket. Ezek a felmondások valószinüleg mind *pörre fognak vezetni,* mert a Szuboticán érvényben levő szabályrendelet szerint a háztulajdonosoknak május 14-ig kellett volna felmondaniok és ha ezt elmulasztották, csak augusztusban mondhatnak fel.

A legutóbbi napokban a szuboticai szerb hitközség mondott fel a kezelésében lévő alapitványi házak üzlethelyiségeit bérlő kereskedőknek és nyilvános árlejtésen adta ki a Radics-féle házban, valamint a Karadjorgye-tér 3. számu házban levő bolthelyiségeket. Mindkét házban tetemesen emelték a lakások bérét és igy a Radics-féle házban *egy szuboticai orvos lakásának bérösszegét 92.000 dinárra verték fel* az árlejtésen. A Karadjorgye-téri házban lévő kis üzlethelyiségek kikiáltási ára 25.000 dinár volt. Az egyik üzlethelyiséget, amelynek bérlője eddig 10.000 dinár évi bért fizetett, csak a kikiáltási áron alul 17.000 *dinárért tudták* bérbeadni. A másik két üzlethelyiségben száz százalékos béremelést ért el a hitközség a nyilvános árlejtésen, amelynek eredményeképpen egy papirkereskedő vette ki mindhárom üzlethelyiséget és a régi bérlők: *Varga és Társa* cukorkakereskedése, *Baázs* Jenő divatáruüzlete és *Kollár és Gabrics* drogériája *kiköltöznek a házból.* Tulságosan nagy érdeklődés azonban nem mutatkozott az árlejtésen a bérlők részéről és a Radics-házban levő egyik üzlethelyiségre például egyetlen árverező sem akadt, ugy, hogy az eddigi bérlő maga licitálta fel boltjának bérét tizezer dinárral. Bár Szubotica tanácsa még nem döntött véglegesen, bizonyosra vehető, hogy *a városi házakban levő üzlethelyiségek bérlőinek is fel fognak mondani* és ezeket az üzleteket is nyilvános árlejtésen adják ki, ami ismét igen sok kereskedőt fog érinteni.

A kereskedők általában azzal felelnek a háztulajdonosok offenzivájára, hogy csak egészen mérsékelt béremelésekbe mennek bele, a jelentékenyebb béremeléseket pedig visszautasitják és *inkább kiköltöznek régi bolthelyiségükből.* Igy például az egyik legnagyobb szuboticai divatáruüzlet, amelynek bérét 10.000 dinárról 150.000 dinárra akarta emelni a háztulajdonos, *likvidálja üzletét* és tulajdonosa elköltözik Szuboticáról.

A horribilis házbéremelések miatt még *más szuboticai üzletek is megszünnek* és igy az uj lakástörvény sulyos hatással lesz a kereskedelemre. A kereskedőknek az a véleményük, hogy *novemberben nagyon sok üres üzlethelyiség lesz,* éppen egyes üzletek likvidálása miatt és azért, mert az eddigi bérlők nem hajlandók a tulzottan felemelt bérösszegeket megfizetni. Valószinü tehát, hogy a háztulajdonosok offenzivája rövidesen összeomlik

Bünügyi eljárás indult a suboticai rendőrségi kertgazdaságvezetője ellen

Kakassy Milánt detektivek vezették elő kihallgatásra

A suboticai rendőrség több feljelentés alapján még hónapokkal ezelőtt bünügyi eljárást inditott Kakassy Milán ellen, aki körülbelül egy évvel ezelőtt telepedett le Suboticán, mint a rendőrségi kertek felügyelője.

Január 28-án történt, hogy Kakassy, aki állandóan a határszéli rendőrségi kertekben tartózkodik, eddig még ismeretlen okokból letartóztatta *Copkó* Géza városi erdészt és beszállittatta a suboticai rendőrségre. Copkót azonban, minthogy semmi ok sem volt letartóztatására, kihallgatása után nyomban szabadon engedte a rendőrség, mire Copkó hivatalos hatalommal való visszaélés cimén bünvádi feljelentést tett Kakassy ellen. Kakassy, amikor tudomására jutott Copkó feljelentése, ismét letartóztatta az erdészt és most már személyesen kisérte be Suboticára, de itt ujból elengedték Copkót, anélkül, hogy kihallgatták volna. Időközben több feljelentés érkezett a suboticai rendőrség bünügyi osztályára Kakassy ellen, akit a feljelentők brutális bánásmóddal, és személyes szabadság megsértésével vádolnak.

A rendőrség, a már összegyült feljelentések tisztázására megidézte Kakassyt, aki azonban harmadszori idézésre sem jelent meg a rendőrségen. Néhány héttel ezelőtt azután a rendőrségnek tudomására jutott, hogy Kakassy egy *Korda* Lőrinc nevü elitéltet, aki a rendőrségi kertekben dolgozott, jogtalanul szabadonbocsájtott és Korda a szabadságát szökésre használta fel. Ezek után *Pesics* Vladimir helyettes rendőrfőkapitány negyedszer is megidézte Kakassyt, de minthogy az ezuttal sem jelent meg, elrendelte elővezetését.

Pesics rendőrfőkapitány-helyettes utasitására két detektiv kiment a rendőrségi kertekbe, hogy Kakassy Milánt előállitsák. Amikor Kakassyt felszólitották, hogy menjen be velük Szuboticára, — a detektivek vallomása szerint — Kakassy revolvert rántott elő és ráfogta az egyik detektivre, majd a mellé beosztott rendőrt felszólitotta, hogy tartóztassa le a detektiveket. A detektivek erre szintén elővették fegyverüket és hosszabb dulakodás után lefegyverezték Kakassyt.

A detektivek jelentésükben azt is elmondták Pesics főkapitány-helyettesnek, hogy Kakassy durva, sértő szavakkal illette a hatóságokat.

Pesics kapitány nyomban megkezdte Kakassy kihallgatását. Kakassy tagadta, hogy ellenállást fejtett volna ki a detektivekkel szemben, ugyszintén tagadta a többi ellene emelt vádat is. Kakassyt kihallgatása után szabadon engedték, de minthogy a tanuvallomások ellene szólnak, ügyét átteszik az ügyészségre.

Kakassy müködésével a városházán mindig meg voltak elégedve, minthogy a rendőrségi kertekben mintaszerü gazdálkodást folytat.

Még nem dőlt el a bérlők és telepesek harca

A szuboticai polgármester táviratilag kért utasitást az agrárreform-minisztertől a hajdujárási földek ügyében

A hajdujárási földek ügyében történt döntés, amely a telepeseknek itéli a bérleteket, nagy elkeseredést idézett elő a bérlők körében. Szerdán délelőtt a bérlőknek egy nagyobb küldöttsége jelent meg *Gallfy* Györgynél, a magyar radikális-párt elnökénél.

A hajdujárásiak küldöttségére való tekintettel *Jurics* Márkó képviselő is megjelent a magyar radikálispárt helyiségében, hogy a küldöttség panaszát meghallgassa. Jurics Márkó a küldöttségnek kijelentette, hogy a bérlet őket illeti meg és azt az agrárminisztérium rendelete ellenére senki sem veheti el tőlük. Egyben megigérte, intézkedni fog a városnál, hogy a bérlőket hatósági segitséggel még a csütörtöki nap folyamán helyezzék vissza bérletükbe.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul Jurics Márkó válaszát. Jurics Márkó még szerdán délelőtt érintkezésbe lépett *Malagurszki* Albe polgármesterrel a bérlők visszahelyezése érdekében. Jurics képviselő intervenciójára a városi tanács szerdai ülésén foglalkozott a hajdujárási földek ügyével. A tárgyalás eredményeképpen Malagurszki Albe polgármester táviratilag kért utasitást az agrárreformminisztertől, hogy melyik miniszteri rendeletet hajtsa végre. A bérlőknek ugyanis olyan rendelet van a kezükben, amely szerint őket illeti meg a bérlet, a noviszadi agrárhivatal részéről kiszállt bizottság pedig ezzel a rendelettel merőben ellenkező rendelkezést mutatott fel a keddi helyszini szemle alkalmával, melynek alapján a telepesek megmaradhatnak bérletükben.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Apai tanácsok

Arra törekedjél, hogy légy az életben valami, de arra is, hogy az élet is legyen valami neked.

*

Iparkodjál nem becsülni tul semmit, magadat se. És iparkodjál nem becsülni le semmit, magadat se.

*

Bátran megkockáztathatod, hogy ostobábbnak mutasd magad mint amilyen vagy, mert ez valószinüleg sikerül, de nem ajánlom, hogy okosabbnak akari mutatkozni mint aminőnek teremtett az Isten, mert az nem sikerülhet. Az egészségesnek is könnyebb a beteget játszani mint betegnek az egészséget.

*

Óvakodj azoktól a nőktől, akik nagyon is kicsiny cipőkben járnak. Ezek azok, akik nagylábon szeretnek élni.

*

Figyeld meg az embertársaidat s azt fogod találni, hogy az egoisták azok, akiknek a világ nem elég jó. Ők azok, akik szerint az emberek önzők, rosszak és szivtelenek. Az emberbarátok — az emberek barátaira gondolok itt és nem a filantropokra —, akiknek a szive fel tud melegedni s az elméje fel tud emelkedni az altruizmus erényéig, nem ily elégedetlenek a világgal, nem szidják azt, sőt dicsérik az ismerőseiket, akik nem oly erényesek mint ők, de az ő szemükben kitünőbbek.

Jól vigyázz hát: Ha valaki arról panaszkodik, hogy az emberek önzők, akkor tudhatod, hogy önző pasassal van dolgod. S ha az ilyen ur szidja előtted a nála különbeket, akkor mondd neki:

— Hjah, kérem, ne csodálkozzék! Nem lehet mindenki olyan önzetlen mint Uraságod.

*

— Nem szabad senkivel rosszul bánni. Ahogy valakivel ugy bánsz, ahogy megérdemli. Hamlet szerint már rosszul bánsz vele. Hát még ha rosszabb bánásmódban részesited mint amilyenre rászolgált!

*

A barátaid megválogatásában légy óvatos, de az ellenségeid kiszemelésében még körültekintőbb.

*

Hizelegj, de csak mértékkel, de egy kicsit okvetlenül. A hizelgés is udvariasság, amelyet joggal várhat el egyik müvelt ember a másiktól.

*

Ha okos gondolatod támad, előbb jól hányd-vesd meg magadban, hogy mitévő légy vele. Ha igazán okos vagy, valószinüleg arra fogod magad határozni, hogy ne mondjad ki. Akkor legalább nem járhatsz ugy mint a szónok, aki valami bölcsességet mondott, s egy barátja így aposztrofálta:

— Már megint meggondolatlan voltál s okosan beszéltél! Hát minden áron bolondnak a hirébe akarsz jönni?

*

Mindig igazat mondj, amikor csak lehet, és csak akkor hazudjál, ha muszáj. De ebben az esetben okvetlenül és minden habozás nélkül, mert egy a maga helyén hangoztatott hazugság erkölcsösebb mint egy — deplaszirozott igazság.

*

Hallgasd meg szivesen, ha valakit — esetleg érdemetlenül is — dicsérnek és ne áruld el az örömödet, ha valakit — esetleg megérdemelten is — leszólnak előtted.

*

A szerencsédben ne légy elbizakodott, mert azt aligha köszönheted magadnak, s a szerencsétlenségedben se haragudjál senkire, mert annak valószinüleg magad vagy az oka.

*

A gyermekeidet neveld különb embereknek mint amilyen te vagy, s ez annál jobban fog sikerülni, mentül különb vagy te magad.

*

Másoktól sose követeli annyit mint magadtól, mert senki se áll hozzád oly közel mint te.

*

Ne válj meg a régi holmidtól. Ragaszkodj az öröklött bútoraihoz, könyveidhez, képeidhez, és mindenhez, ami valamelyes emléket ébreszt föl benned. Sőt az uj dolgaidat is becsüld meg, s arra oktasd a gyermekeidet, hogy ők meg ezekhez ragaszkodjanak. Ez a legjobb üzlet, mert minden uj dolog idővel régivé válik, és minden, ami régi, hacsak nem asszony vagy divat, évről-évre drágább s becsesebb lesz.

*

Mielőtt tenni akarsz valamit, bármennyire bölcsnek találod is azt, mégis gondolkozzál egy ideig, mielőtt megteszed. Lehet, hogy a következő órában vagy a következő napon nem találod majd oly igen bölcsnek.

*

Szeresd az embereket, s ők is szeretni fognak téged.

Szeresd a nőket, s ők ezt szivesen veszik tőled.

Szeresd a gyermekeidet, s ők is szeretni fogják az övéiket.

*

Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszu életüek lehessenek a földön

*

Ha tekintélyre vágyol, akkor ne áruld el, hogy törekszel rá.

*

Ha bátran mondasz egy szamárságot, esetleg nagyobb sikert érsz el vele, mintha szerényen, ötölve-hatolva mondod a legnagyobb bölcsességet.

Abd el Krim békefeltételei

A riff-állam függetlenségének elismerését követeli

Párisból jelentik: A *Chicago Tribune Abd el Krimmel* folytatott interviut közöl. Abd el Krim kijelentette, hogy *kész Franciaországgal békét kötni* és az algecirászi szerződésben megállapitott határvonalat elismerni, *ha a riff-állam függetlenségét Franciaország elismeri.* Hajlandó Ceutáról és Melilláról lemondani, ha a spanyolok is elismerik a riff-államot. Abd el Krim ezután *nevetségesnek mondja* azokat a francia jelentéseket, amelyek szerint ő meg akarná hóditani Fezt és *magát Marokkó szultánjává vagy kalifájává akarná kikiáltani.*

A franciáknak azt a megállapitását, hogy ő kezdte a támadást a franciák ellen, *a tényeknek meg nem felelőnek mondotta.* Két évvel ezelőtt még *a legjobb egyetértésben volt Franciaországgal,* de akkor a franciák megkezdték a riff-lakóknak a francia zónákból való kiutasitását, elfogatását és bántalmazását. *Több izben javasolt határkiigazitást Franciaországnak,* azonban minden javaslata *válasz nélkül maradt.*

Ha Franciaország nem hajlandó vele békét kötni, akkor elhatározott szándéka, hogy *a háborut a végsőkig folytatja.* Abd el Krim végül kijelentette, hogy ha a riff-államot elismerik, *az államforma semmiben sem változik.* Azután még megcáfolja azokat a hireket, mintha ő német befolyás alatt állana.

Madridi jelentés szerint a spanyol és francia delegátusok aláirták a marokkói tengerpart felügyeletére vonatkozó egyezményt. E szerint a felügyeletet *mindkét ország hadihajói közösen gyakorolják,* ugy hogy mind a két rész parancsnoksága megtartja önállóságát. A felügyelet a fegyver- és lőszerbevitelre terjeszkedik ki.

Átszervezik a noviszadi bejelentő hivatalt

Beidézik Noviszad valamennyi lakosát

A noviszadi bejelentőhivatal a háboru utáni években nem fejtett ki rendszeres müködést. Amikor azonban *Djakov* Alekszander rendőrkapitány került a bejelentő hivatal élére, nyomban hozzáfogott a hivatal rendbehozásához. *Djakov* kapitány az átszervezéshez szükséges anyagi eszközök megszerzése érdekében felterjesztést tett a kormányhoz, a mely 50.000 dinárt utalt ki az átszervezési munkálatok elvégzésére.

Ezek a munkák most vették a kezdetüket és azokról *Djakov* kapitány ezeket mondotta:

— Amikor a magyar nyelvü bejelentőlapokat szerb nyelvü lapokra kellett kicserélni, a hivatali személyzet a tizezrekre menő bejelentő lapok *lemásolásánál* nem a bejelentés, hanem a *lemásolás* napját vezették a lapokra. Igy a bejelentési lapokból az tünik ki, hogy az illetők csak a *lemásolás* napja óta *laknak* Noviszadon. Ez a rendetlenség nagy zavart okozott.

A kormány csak 50.000 dinárt adott az átszervezési munkálatokra, noha például Szubotica ugyanerre a célra 250.000 dinárt kapott.

Elkészitettem az uj bejelentőlapokat, uj kartotékrendszert vezettem be, amely a bejelentett minden szükséges személyi adatait tartalmazza.

Eleinte az volt a terv, hogy általános *népszámlálásszerü* összeirást eszközlünk, de ehhez legalább 200 összeiró kellett volna. *Ezért azt a megoldást választottam, hogy mindenkit beidézünk és személyi adatait pontosan felvesszük.* Pár nappal ezelőtt kezdtük meg a felek beidézését. Naponta 70—80 fél adatait vesszük fel.

Két hivatalnok *házró-házra* járva a *házi iveket* tölti ki. Ezeket az iveket a hivatalnokok *két példányban* állitják ki és arra rávezetik minden ház valamenynyi lakóját. Az egyik iv a bejelentő hivatalba kerül, a másik a háztulajdonosnál marad, aki *a házban előforduló minden változást* a bejelentő hivatallal közölni tartozik.

Aki a bejelentőlapon hamis adatokat mond be, *100 aranydinárig* terjedhető pénzbirsággal sujtható.

Felhasználjuk még állandóan az anyakönyvi hivatal házassági, születési, halálozási adatait is.

A munka nagy részével január 1-éig elkészülhetünk.

Az angol munkáspárt a garancia-paktum ellen

Követeli Németország és Oroszország felvételét a Népszövetségbe

Londonból jelentik: *Chamberlain* külügyminiszternek a garancia-paktumról várt expozéjával kapcsolatban a liberális-párt és munkáspárt képviselői is ülést tartottak, amelyen a garanciapaktummal szemben elfoglalandó álláspontjuk ügyében hoztak határozatot.

A munkáspárt leszögezte határozatában, hogy *a garancia-paktum tervezete nem alkalmas a német-francia kibékülésre és az általános európai béke biztositására.* A párt követeli, hogy a *kormány tegye lehetővé Oroszországnak és Németországnak a Népszövetségbe való belépését* és a döntőbirósági szerződés alkalmazását.

A liberális-párt Lloyd George elnökletével tartotta meg ülését, a mely kimondta, hogy általában nem kifogásolja a garanciapaktum-tervezetet, csak azt hibáztatja, hogy *Chamberlain* teljesen magáévá tette a francia álláspontot és ezzel feladott fontos angol érdekeket.

A lakástörvény végrehajtási utasitása

Hivatalos törvénymagyarázat értelmezi a lakástörvény hiányos rendelkezéseit

A szociálpolitikai miniszter most adta ki a mjus 15-én életbelépett uj lakástörvény végrehajtási utasitását. A végrehajtási utasitás a lakástörvény egyes szakaszaira a következő lényegesebb rendelkezéseket tartalmazza:

A lakástörvény 1. szakaszának intézkedése: „Amennyiben a törvényben különösebb korlátozások nincsenek, a polgári törvénykönyv határozmányai érvényesek" — ugy értendő, hogy Szerbiában és Montenegróban a polgári törvénykönyv érvényben lévő 677—705. szakaszait kell alkalmazni, az ország többi területein pedig az ottani törvények előirásait, amelyek alkalmazásban vannak.

A 2. szakasz 1. pontjához: A régebbi üzlethelyiség, amelyet a viszonyok folytán lakásul használtak, de nem változtattak rajta, most is üzlethelyiségnek tekintendő. Ha a lakás szerves kapcsolatban van az üzlethelyiséggel, akkor a lakás is osztja az üzlethelyiség sorsát, tehát *bére kivétetik a korlátozás alól és szabad egyezkedés tárgya lesz.* Ha a lakás nincs szoros és közvetlen kapcsolatban és összeköttetésben az üzlethelyiséggel, akkor különálló lakásnak tekintendő.

A második ponthoz: Ha az állami vagy községi épületet lakásul használják és hivatali célra kell igénybevenni, akkor fel lehet mondani a lakóknak, még pedig a lakástörvény 12. szakaszával védett személyeknek a törvény 10. szakasza alapján, egyéb lakóknak pedig az általános jogszabályok alapján.

A hatodik ponthoz: Az alapitványi ház megüresedett lakásait a lakástörvény 12. szakaszában felsorolt személyeknek kell kiutalni, amennyiben nem szükségesek az alapitvány céljaira.

A hetedik ponthoz: A rokkantaknak, özvegyeknek stb. csak a biróság által kijelölt egy háza vétetik ki a korlátozások alól, nem pedig valamennyi háza.

A kilencedik ponthoz: A lakásbiróság dönti el, hogy a kisvagyonu háztulajdonosok házában, amelyben a tulajdonos lakásán kivül csak még két lakás van, melyik lakás vétetik ki a törvényes korlátozás alól. Ugyanez az eljárás azzal a kisvagyonu tulajdonossal szemben is, akinek csupán két lakása van egy vagy két kis házban, azon a *házon kivül,* amelyben maga lakik és amely csak egy lakásból áll.

Elsősorban azoknak kell felmondani, akik családi okokból kevésbbé vannak a lakásra ráutalva, valamint a jobb anyagi helyzetben levőknek. Az ilyen bérlők közül azoknak, akiket a 12. szakasz véd, kiköltözési határideje hat hónap, attól a naptól számitva, amelyen az elsőfoku lakásbiróság döntése jogerőssé válik.

A lakástörvény 3. szakaszához: *Azok az uj épületek,* amelyek az illetékes épitészeti szekció engedélye nélkül, valamint azok, amelyek a jóváhagyott tervek nélkül épültek, kiutalás tekintetében a lakástörvény hatálya alá tartoznak.

A 4. szakaszhoz: Azok a tulajdonosok, akik engedélyt kaptak lakásuk üzlethelyiséggé való átalakitására, nem élhetnek a lakástörvény 10. szakasza a) és c) pontjában biztositott felmondási joggal.

Az 5. szakaszhoz: *A nyaralók és villák,* a város közvetlen környékén, amelyekben a tulajdonosok nem állandóan, hanem csak nyáron laknak, nem tekintendők állandó lakásnak és *nem szolgálhatnak felmondási alapul* a városban lakó villatulajdonossal szemben.

A 8. szakaszhoz: A bérlő az *albérleti százalékot,* ha a háztulajdonos nem akarja elfogadni, az illetékes községi hatóságnál helyezi letétbe.

A 10. szakaszhoz: a) A háztulajdonos gyermekeinek tekintendők a birói uton adoptált gyermekek is. Ha a háztulajdonos fiai nőtlenek, vagy leányai hajadonok, de házasodni készülnek, a felmondási ok csak a megtörtént esküvő után áll be.

b) Ha a háztulajdonos, aki engedélyt kapott a régi ház lerombolására és uj ház épitésére, nem a jóváhagyott terv szerint jár el, elveszti az ujonnan épült ház lakosai felett a szabad rendelkezési jogot. Az épitészeti szekció engedélye nélkül épitett uj emeletet réginek fogják tekinteni és lakásait kiutalják.

c) A bérfizetési kötelezettség két hónapon át való elmulasztása a 12. szakaszban védett személyekkel szemben is felmondási ok, az 1925. május 1-től november 1-ig terjedő idő alatt.

A háztulajdonos igénye folytán történő felmondásnál a kiköltözési határidő egy hónap, ha a bérlőnek már van más lakása, ellenkező esetben legfeljebb hat hónap.

„December 20-tól január 20-ig végrehajtás utján való kilakoltatásnak nincs helye" — a törvénynek ez az intézkedése az 1925—26. évre vonatkozik.

A 11. szakaszhoz: A bérösszegbe nem számitandó be: a vizdij, szemétpénz, utca, csatornatisztitási és kéményseprési dij. Ezeket a dijakat külön fizetik, kivéve, ha a lakó és háztulajdonos másként egyeznek meg. Az árnyékszéktisztitási dij a háztulajdonost terheli.

Ha a háztulajdonos nem akarja elfogadni a házbért, kellő határidőig letétbe kell azt helyezni a községi hatóságnál. A végrehajtási utasitás életbelépte előtt a biróságnál letétbe helyezett összegeket hivatalos letéteknek tekintik.

A 12. szakaszhoz: **A négyszobás lakás a konyha, előszoba, gyerekszoba és mellékhelyiségek nélkül értendő.**

A nyolcadik ponthoz: Ha a vállalatoknak nincs elegendő tisztviselőlakásuk, akkor a tisztviselők és alkalmazottak a lakástörvény védelmében részesülnek addig, amig a vállalat részükre is nem épit lakásokat.

A tizennegyedik ponthoz: A *negyvenezer* dináros és hatvanezer dináros jövedelembe nem számitandó be a fizetés, nyugdij, rokkantsegély, napidij és honoráriumok.

A 15. szakaszhoz: A használhatatlan, vagy rongált lakás csökkentett bérét a biróság állapitja meg.

A 17. szakaszhoz: Az áthelyezett tisztviselő lakása nem tekinthető megüresedettnek, ha az illető két hónapon belül lakásbirósági bizonylattal igazolja, hogy uj szolgálati helyén még nem kaphatott lakást.

A 26. szakaszhoz: *Az elsőfoku lakásbiróságok semmiféle döntést sem hozhatnak, ha a pereskedő a mult évi adótartozását ki nem egyenlitette.* Azonban, ha befizetik a határozati illetéket, a biróság rögtön meghozhatja *elutasitó* döntését. Az adófizetés igazolására az adókönyv, vagy illetékes hatóság által kiállitott adóbizonylat szolgál.

A végrehajtási utasitás többi része a lakásbiróságok müködését szabályozza.

A budapesti szinészet csődje

A Blumenthal-szinházak csökkentik a tagok létszámát

Budapestről jelentik: A budapesti szinházak sulyos válsága katasztrófális befolyással lesz a szinészek helyzetére, mert a krizist Blumenthal is arra akarja felhasználni, hogy a legszigorubb és eddig példátlan feltételek elfogadására kényszeritse tagjait.

Nemrégiben még ugy látszott, hogy a Szinész Szövetség és a szinigazgatók között teljes megegyezés jött létre és a szinházak hamarosan meg is kezdik a szervezkedést az uj szezonra, a régi kollektiv szerződés alapján, amelynek szövegén az igazgatók javára bizonyos módositásokat tesznek. Most hirtelen az a riasztó hir pattant ki, hogy *a Vigszinház és a Fővárosi Operettszinház nem hajlandó részt venni ebben a megállapodásban,* hanem egész egyéni módon, bizonyos mértékben amerikai rendszer szerint készül az uj szezonra szervezkedni.

Mindenekelőtt ugy a Vigszinház, mint a Fővárosi Operettszinház *egész minimálisra leszállitja létszámát,* amelyet már most előre szigoruan megállapitott. Azonkivül 12 hónap helyett csak 9 hónapra szerződteti tagjait és amennyiben valamely darab előadása nagyobb együttest kiván, akkor egy-egy darabra az előadások tartamára külön szerződtet le szereplőket. Azt is tervbevette ezenkivül Blumenthal, hogy *a délutáni előadásokat nem dijazza külön* s a köteles fellépések számát nem havonta állapitja meg, hanem az egész kilenc hónapra, vagyis a szinész csak akkor kaphat tulfellépési dijakat, ha az egész szezon alatt többször játszott, mint ahány fellépésre 9 hónapon át kötelezve volt.

Blumenthal az uj szerződésben azt kivánja, hogy a jelmezeket kivéve *a szinészek maguk gondoskodjanak a szinpadi ruhákról.* A szerződések *egy hónapos felmondási időt* állapitanak meg. Minden szinész köteles a neki kiosztott szerepet eljátszani, más szinházakban csak engedéllyel szabad játszani és *az ebből származó jövedelem-többlet felét az anyaszinház pénztárába be kell szolgáltatni.* A Vigszinházban csak egy rendezőt, a Fővárosi Operettszinházban csak egy karmestert vesz fel Blumenthal. A szinházak igazgatósága *nem*

tartja fontosnak a darabok irodalmi értékét és olyan darabokat hoz szinre, amilyeneket a közönség izlése megkiván. Egy-két irót kivéve a magyar szinpadi szerzők *legfeljebb csak 7 százalék tantiémet*, félig telt háznál pedig *5 százalékot* kapnak.

Szinészkörökben nagy riadalmat keltettek ezek a hirek és a Szinész Szövetség elhatározta, hogy interveniál a szinészigazgatóknál, hogy a szinészek érdekeit kellőleg megvédje.

Konfliktus

a sziszaki katonai parancsnok és a Pribicsevics-párti polgármester közt

Szerb hadsereg, vagy szerb-horvát-szlovén hadsereg?

Sziszakról jelentik: A sziszaki helyőrség az 1593 ik évben a törökök ellen vivott ütközet évfordulója alkalmából kedden emlékünnepet rendezett. Feltünést keltett, hogy az ünnepélyen résztvevő horvát Sokol egyesület is, amely nemrég még föl volt oszlatva.

Az ünnepély alkalmából *Auer* sziszaki polgármester, aki a Pribicsevics-párt tagja, beszédet akart mondani, de *Milosevics* ezredes, a helyőrség parancsnoka, mint elnöklő házigazda [illegible] dr. *Dokanics* Valent felfüggesztett Radics-párti polgármesternek adta meg a szót. Utána *Auer* polgármester mondotta el beszédét, amelyben *a szerb hadsereget dicsőítette.*

Milosevics ezredes ezután szólásra emelkedett és kijelentette, hogy helyre kell igazitania a polgármester szavait, mert *szerb-horvát-szlovén hadseregről lehet beszélni.* Az incidensnek, amely általános feltünést keltett, hir szerint még folytatása lesz, mert a Pribicsevics-párt lépéseket szándékozik tenni az ezredes ellen.

Tiz millió egy versért

Somlyó Zoltán kártéritési pöre egy budapesti szinházi lap ellen

Budapestről jelentik: A tábla érdekes irodalmi pört tárgyalt szerdán. A felperes *Somlyó* Zoltán, a Szuboticán is jól ismert költő volt, akinek *A bosszu* cimü kabaré-dalát — amelyet az Apollókabaréban *Nyárai* Antal énekelt annakidején — a *Ma Este* cimü szinházi lap engedélye nélkül leközölte. A szinházi ujság pályázatot hirdetett kabaré dalokra és a pályázatra beérkezett versek között — Somlyó tudta nélkül — leközölte *A bosszu*-t is.

Somlyó nyomban fölkereste a lap szerkesztőségét és tiltakozott az ellen, hogy őt mint kezdő irót tüntessék föl, ugy, mint aki ilyen pályázatokon résztvett, de tiltakozott az ellen is, hogy versét az ő megkérdezése és előzetes hozzájárulása nélkül közzétegyék a lapban. Követelte, hogy a vers honoráriumát fizessék ki, amit azonban a szerkesztő megtagadott. Somlyó erre szerzői jogbitorlás cimén bepörölte a *Ma Esté*-t és ebben az ügyben a biróság érdekes itéletet hozott. A vers engedély nélküli leközléséért ugyanis a biróság a lap szerkesztőjét háromszázezer korona pénzbüntetésre, a szerző javára fizetendő négymillió korona kártéritésre, továbbá hatmillió korona ügyvédi költség megfizetésére itélte.

LIPIK FÜRDŐ megnyitotta szezonját modern berendezésével és alacsony árai val

Biztosan gyógyit. Teljes penzió ára jó élelmezéssel, fürdővel, lakással és az összes dijakkal az előszezonban hivatalnok és kedvezményesek részére 50—90 dinár, a többieknek 60—105 dinár naponta. — Bővebb felvilágositással szolgál a Fürdőigazgatóság.

8300

A francia kamara bizalmat szavazott a Painlevé-kormánynak

Éjszakai ülésen tárgyalták a kormány marokkói politikáját

A szocialisták is a kormány mellett szavaztak

Párisból jelentik: A francia kamara keddi viharos ülésén mondotta el *Painlevé* miniszterelnök expozéját *a marokkói hadműveletekről*, majd utána a kommunista képviselők támadták olyan élesen a kormány politikáját, hogy közben dulakodásra is sor került és *Herriot* a kamara elnöke kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

A kedélyek csillapultával azután a késő éjszakai órákban folytatták a kamara ülését. A szociálisták részéről *Renaudel* szólalt fel az éjszakai ülésen és hangsulyozta, hogy *a kommunisták gyülöletbadjárata meghosszabbitja a marokkói háborut.* Figyelmeztette Painlevét, hogy *ne vezettesse magát az elvakult imperializmustól* és törekedjék arra, hogy mielőbb békét köthessenek a riff-kabilokkal. A szociálisták nem ellenzik a spanyolokkal való megegyezést, azonban látni akarják, hogy a kormány milyen irányban folytatja ezeket a tárgyalásokat és *megadja-e a riff-állam önállóságát.*

Painlevé miniszterelnök szólalt fel ujból és kijelentette, hogy a spanyolokkal való tárgyalások csak most indultak meg és ezideig csupán azt eredményezték, hogy Franciaország a spanyolokkal együtt ellenőrzi a marokkói pártokat a fegyvercsempészés megakadályozása céljából. A kormány azt kivánja, hogy a marokkói francia terület és a riff-terület között olyan terület legyen, amely ne akadályozza meg a riff-törzsek egymásközti kereskedelmét. Ismétlem — mondotta Painlevé — *nem gondolunk arra, hogy a francia zónát észak felé kiterjesszük* és bárminő nyomást gyakoroljunk a riffekre, hanem *őszinte és tartós békét akarunk a riffekkel.* Remélem, hogy a riffek megértik szavaimból Franciaország békés szándékait.

A miniszterelnök beszédét általános helyeslés fogadta ugy a jobb, mint a baloldalon, majd *Briand* külügyminiszter emelkedett szólásra és hangsulyozta, hogy *a spanyol-francia konferenciának nem közös hadművelet megbeszélése a célja,* hanem Franciaország mielőbb őszinte békét akar kötni a riffekkel.

A vita ezzel bezárult és *Herriot* elnök felfüggesztette az ülést, hogy az egyes pártok tanácskozást folytathassanak a szavazásnál tanusitandó magatartásukról. A szünet egy óra hosszat tartott és ezalatt *a baloldali kartel együttes napirendi inditványt dolgozott ki,* amelyet az ülésnek éjszaka két órakor való ujbóli megnyitása után terjesztettek be és amely a következőképpen hangzik:

— A kamara felháborodva itéli el azt a propagandát, amely a francia katonák életét és a békevágyat veszélyezteti, de helyeslésseel veszi tudomásul a kormány nyilatkozatát és bejelentését, hogy a Spanyolországgal meginditott tárgyalásokat olyan megoldásra akarják vezetni, amely *a nemzetközi rendelkezéseket juttatja érvényre és a riffek nemzeti önállóságát kivánja biztositani.* A kamara megismétli a március 29-iki határozatát és *bizalmát fejezi ki a kormány iránt,* hogy az programját tettekre válthassa.

Ezután sor került a szavazásra, a melynek eredményeképpen *a kamara 510 szavazattal 30 ellenében elfogadta a baloldali kartel napirendi inditványát.* Az inditvány ellen csak a kommunisták szavaztak, negyven szociálista képviselő pedig tartózkodott a szavazástól.

A magyar kormány Hedry Lőrinc klotürje ellen

Szentesités előtt visszaküldik a titkossági szakaszt a nemzetgyülésnek

Budapestről jelentik: Politikai körökben általános zavart keltett a nemzetgyülés keddi ülésén Hedry Lőrinc és társainak puccsszerü eljárása, amelynek során a választójogi törvény 13-ik szakaszának tárgyalásánál a klotür-inditványt benyujtották és a kormány javaslata ellenére *az ipari városokban is leszavazták a titkos választások rendszerét.*

A történtek miatt még jobban kiélesedett az ellentét az ellenzék és az egységespárt között, a szerdai napon azonban megtörtént a közeledés az ellentétek elsimitására. Az egységespárt egyes tagjai ugyanis kijelentették, hogy *a kormánypárt vezetősége nem azonositja magát Hedry eljárásával* és nem tudtak előre a klotür-inditványról. Ennek ellenére a jelek azt mutatják, hogy az egységespárt reakciósabb része, amely Hedry inditványát határozattá emelte, *előre készült a meglepetésre.*

A hiba helyrehozása végett hir szerint *Bethlen* miniszterelnök *szentesités előtt a kormányzóval vissza fogja küldetni a nemzetgyülésnek a választójogi javaslatot azzal az utasitással, hogy a nemzetgyülés a titkosságról szóló 13-ik szakaszt vegye ujabb mérlegelés alá.*

A magyar nemzetgyülés szerdai ülésén megkezdték az indemnitási javaslat vitáját.

Baross János határozati javaslatot terjesztett be, amelyben szóváteszi a jóváhagyási kérdést és hangsulyozza, hogy Magyarország is kérhetett volna olyan méltányos elbánást, mint például Ausztria. Sürgeti a kormány intervencióját, hogy *az utódállamok fizessék a nyugdijasok illetményeit.*

Propper Sándor: A tegnapi klotür alkalmazása az oka elsősorban, hogy az indemnitást bizalmi kérdésnek tekintjük. A választójogi törvényjavaslat 13. szakaszának tárgyalásánál *Hedry* Lőrinc egységespárti képviselő inditványára *a kormánypárt puccsszerüen kimondta a klotür alkalmazását és a kormány javaslatával szemben elutasitotta a titkos szavazást az ipari kerületekben is. A kormánypárt leszavazta a miniszterelnököt és a nemzetgyülésen jelenlevő négy minisztert, akik az ellenzékkel szavaztak. Ezek után a kormánynak nem bizalmat kellene kérni a nemzetgyüléstől, hanem le kellene vonnia a leszavazás konzekvenciát.*

Felkiáltások a baloldalon: Ugy van! Lemondani!

Propper Sándor: Az ellenzék elkeseredésének másik oka *a Somogyi—Bacsó-gyilkosság uj nyomozásában ismét mutatkozó befolyások érvényesülése.* Ezt az ügyet mindaddig a nemzetgyülés elé fogjuk hozni, amig azt nem látjuk, hogy az ügyben az igazság diadalmaskodik. *Sürgeti végül az államtó hatáskörének és működési időtartamának korlátozását* és az indemnitást nem fogadja el.

Jászai Samu szerint a miniszterelnök genfi tárgyalásai nem jártak eredménnyel. Rámutat a munkanélküliségre, a mely a szociáldemokrata-párt statisztikája szerint ebben az évben állandóan emelkedik. Az indemnitást nem fogadja el.

Az interpellációk során *Eckhardt* Tibor interpellációjában azt kérdi a belügyminisztertől: *hajlandó-e a Magyarországi Ujságirók Egyesületét alapszabályellenes működéséért feloszlatni* és a forradalmi sajtóval való kapcsolatot megszakitani? Véleménye szerint az, amit *Az Ujság Beniczky* vallomásának közlésével csinált, *forradalmi cselekedet, amelynek célja a jelenlegi rendszert megdönteni és ezért a lapbetiltást jogosnak és szükségesnek tartja.*

Strausz István: *Az Ujság* nem lehet forradalmi lap, hiszen legitimista.

Eckhardt: A törvényes legitimizmuson kivül van egy puccslegitimizmus is. *Szemétdombra nem lehet trónt felállitani,* legitimizmust nem lehet *Az Ujság*-on keresztül csinálni. Minthogy a *Magyarországi Ujságirók Egyesülete* azonositotta magát *Az Ujság*-gal, kéri az egyesületnek, mint bünpártolónak feloszlatását.

Eckhardt ezután támadja az *Az Ujság*-ot a Friedrich-kormány alatti magatartásáért. *Pakots* József és *Szakács* Andor személyes kérdésben való felszólalása után az ülés véget ért.

A magyar hatóságok

Okolicsányi sógorának kiadatását kérik

Breiter Géza is tudott Leirer Amália meggyilkolásáról

Budapestről jelentik: A Leirer-ügy régóta huzódó nyomozásában — mint már közöltük — jelentős fordulatot hozott Pödör Gyula levelezésének átvizsgálása.

A csehszlovákiai levelek most ismét uj irányba mutatnak, kitünik ugyanis belőlük, hogy *Pödör állandó összeköttetésben volt szökésének idejében Okolicsányi Kassán élő sógorával, Beiter Géza zongoratanárral.* Mint a levelek ujabban előkerült részletei mutatják, Pödör az elmegyógyintézetből való szökése után Okolicsányitól *egy titkos kasszából pénzt kapott utravalóul,* ezenkivül adott részére Okolicsányi sógorához *ajánlólevelet,* azzal a kéréssel, hogy részesitse pénzsegélyben és *tartson fenn Pödörrel összeköttetést.*

Pödör, mint a levelek mutatják, először Hidasnémetibe ment, ahol megbizatásait teljesitette és meglátogatta egy korcsmáros barátját. Utja innét Beiter Gézához vezette, Kassára. Beiterrel együtt volt hosszabb ideig, a zongoratanár adott is neki néhány cséh koronát. Pödör most Olmützbe utazott, itt találkozott össze egy volt fogolytársával. Alig volt itt néhány napig, mikor megtudta, hogy Saguly és Bolla megtették vallomásaikat. Sternbergbe menekült. Innét sürün küldött leveleket Beiternek és Okolicsányinak. Öngyilkossága után, mikor a cseh rendőrség házkutatást tartott, *megtalálták nála Beiter leveleit és cimét is.*

A levelek tartalma alapján a csehszlovák hatóságok *kémkedés gyanujába fogták Beitert és elfogatóparancsot adtak ki ellene.* A csehszlovák rendőrség néhány héttel ezelőtt rá is akadt Beiterre egy szlovákiai városban, ahonnét azonnal *Olmützbe szállitották.*

Most, hogy a nyomozóhatóságok a Pestre küldött levelekből tudomást szereztek *Pödör, Beiter és Okolicsányi állandó összeköttetéséről,* a letartóztatásban levő *Beiter kihallgatása elkerülhetetlenül szükségessé vált.* A hatóságok föltevése szerint ugyanis *Beiternek feltétlenül tudomással kell birnia Pödör és Okolicsányi viselt dolgáról,* birtokában kell hogy legyen mindkettőnek számtalan *levele* és tisztáznia kell azt is, hogy *mi volt az, ami hármukat összefűzte.*

Minthogy komoly eredménnyel csak a budapesti kihallgatás és esetleges szembesités járhat, a hatóságok nem kérték, mint szokásos, a diplomáciai uton való kihallgatást, hanem *még e hét elején megtörténtek a lépések Beiter kiadatása irányában.* A kiadatási eljárást az igazságügyminisztérium folytatja le.

HIREK

TUDJA-E...?

TUDJA-E mi az a mészároskisasszony? A nők nem panaszkodhatnak: az emancipáció teljes diadalt ül minden téren, a divatban, mely meghozta a rövidhajat épugy, mint a tudományban is, mely kinyitotta a nők számára az egyetem kapuit. Vannak már nő képviselők, ügyvédnők, orvoskisasszonyok, nőbirók. De eddig még mészároskisasszonyról nem hallottunk.

Most tette le a vizsgát, még pedig fényes eredménnyel, az első mészároskisasszony, Kohn Margit, egy berlini marhakereskedő leánya.

A mészároskisasszony ezen a vizsgán a mészárosok egyenruháját viselte, hosszu nadrágot, magas csizmát, fehér kötényt. Minden tekintetben megfelelt a kivánalmaknak. Két ökröt teritett le, aztán egy tapasztalt mészáros nyugalmával és biztonságával boncolta föl őket.

Amint olvassuk, Margit kisasszony ma már naponta három-négy ökröt, ugyanannyi borjut és sertést vág le. Keze biztos.

Esténként szorgalmasan zongorázik és legközelebb a porosz állami zeneakadémián tanárnői oklevelet szerez.

Szóval mészároskisasszony, zenetanárnő, tizenhét éves, szép és gazdag. Ki kiván többet?

*

TUDJA-E, hogy a spiritiszták milyen esetet hoznak föl mostanában igazuk védelmére?

Egy párisi ujságiró különös riportot irt, melynek előzménye a világháboruban játszódik le.

Ez az ujságiró együtt kuksolt a lövészárokban egy álomlátó, különben igen egyszerü, müveletlen bourgognei paraszttal.

A paraszt egy napon közölte vele, hogy álmot látott: feleségének ikrei születtek. Pár nap mulva csakugyan levelet kapott, melyben álmát megerősitették. Más alkalommal pontosan megjósolta, hogy pár nap mulva pénzes levelet kap. Egy német támadás előtt való estén szintén álmodott; azt álmodta, hogy tulajdon halálát látta és felesége vele együtt halt meg, nem akart élni nélküle, noha ő váltig kérte őt, hogy ne hagyja itt két gyermekét. A paraszt katona csakugyan meghalt azon a napon, abban az órában, melyben megjósolta 1925 junius 7-én.

Most az ujságiró gépkocsin Bourgogneban járt, egy tanyán meglátogatta volt bajtársa családját.

De csak a két fiut találta itt meg az öreganyjukat. Az ezt mesélte el:

— Nem, a menyem már nem él. Kilenc évvel ezelőtt halt meg, egy hónappal a férje előtt. Reggel azt mondotta, hogy álmában látta az urát, akinek a mellét az ekevas roncsolta szét, kérlelte őt, hogy ne hagyja itt gyermekeit, de hiába, este aztán a menyem örökre elszenderült. Egy hónappal azután hivatalosan is megérkezett fiam halálhire...

*

TUDJA-E, hogy mit eszik meg Berlin?

A berlini hatóság statisztikai hivatala a háboru alatt szünetelt, csak egy féléve müködik ujra. Tizenegy év után most teszi közzé először a közélelmezési ügyekre vonatkozó statisztikáját, melyből kiderül, milyen ennek a hatalmas városnak a gyomra. Berlinben harmincegy nagy piac van, háromezer élelmiszerkereskedés és kétezer kisebb kereskedés. A husfogyasztás az utolsó hónapokban elérte a háboru előtti mértéket, vagyis hetente egy lakósára egy kiló hus esik. Az 1924-ik évben Berlinben 181.976 ökröt és tehenet vágtak; 133.882 borjat; 1,395.157 sertést; 421.238 szarvasmarhát és kecskét s 8554 lovat.

Az Északi-Tenger nagy kikötőjéből naponta körülbelül 800 mázsa hal fut be Berlinbe. Hogy mennyi főzeléket fogyaszt el Berlin, azt nem tudni biztosan, mert különböző jármüveken kerül a fővárosi piacokra. A burgonyafogyasztást évente 600.000 mázsára becsülik, a többi főzelékek mennyisége hetente 4000 mázsa, a gyümölcsöké naponta 10.000 mázsa.

Berlin ezenkivül másfélmillió kiló vajat használ el hetente, másfélmilliárd tojást évente, másfélmillió liter tejet naponta, százhusz millió cipót évente és hatszázmillió péksüteményt, a cukrászsüteményeken kivül. Ezzel azonban még nincs vége a listának. Évente 300.000 tehént esznek meg a berliniek, 100.000 vadnyulat, 100.000 tonna cukrot, 10.000 tonna rizst.

Olaszország szolgáltatja a narancsot, citromot, halat, paradicsomot. Magyarország, Románia és Egyptom a fokhagymát, Dánia és Kina a tojást, Ausztria és India a vajat.

Váljék egészségükre . . .

K. D.

*

— A határmenti városok polgármesterei és főszolgabirái értekezletet tartanak Szomborban. Somborból jelentik: A határmenti városok polgármesterei és főszolgbirái Somborban értekezletet tartanak *Vlaskalin* Milorád főinspektor elnöklete alatt. Ezen az értekezleten döntenek arról, hogy a birósági, telekkönyvi iratokon kivül milyen közigazgatási irattárakat és kataszteri iratokat adnak át Magyarországnak és melyeket kérik Magyarországtól.

— Uj pápai kamarások. Veliki-Becskerekről jelentik: A pápa a bánsági apostoli adminisztrátor előterjesztésére *Lokaicsek* Fülöp perleszi és *Herresbacher* Dénes szajáni esperesplébánosokat pápai kamarásokká nevezte ki. A kinevezési okmányokat *Rodics* Rafael érsek szerdán nyujtotta át az uj pápai kamarásoknak.

— Macsek sulyos beteg. Zagrebből jelentik: Dr. *Macsek* Vlatkót, a horvát parasztpárt internált alelnökét a rendőrkaszárnyából lakására szállitották, mert állapotában rosszabbodás állt be. Az orvosok gyomorhurutot és tüdőcsucshurutot állapitottak meg. A nagybeteg Macseket lakásán is állandóan detektiv őrzi.

— Interpelláció Ausztriának Németországhoz való csatlakozásáról. Beogradból jelentik: Smodelj klerikális képviselő interpellációt jegyzett be Nincsics külügyminiszterhez Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ügyében. Az interpelláció arra a kérdésre kér választ a külügyminisztertől, hogy a kormány milyen álláspontot foglal el Ausztriának Németországhoz való csatlakozása kérdésében és mely államokkal van egybehangzó véleményen.

— Az ősz folyamán uj zarándokcsoport indul Rómába. Zagrebből jelentik: Mivel a pünkösdi római zarándokutról igen sokan lemaradtak, az ősszel ujabb zarándokcsoportokat vezetnek Rómába. Az őszi zarándokut ezuttal tizenegy napig fog tartani. A résztvevők hat napot Rómában, a többit Milanóban, Velencében, Triesztben fogják eltölteni. Az utazás elsőosztályu dijtétele 2300, másodosztályu 2100, a harmadosztályu 1600 dinárba fog kerülni. Jelentkezéseket elfogad julius 20-ig a Zadrusna Zvara Zagreb, Pejacsevics-tér 15.

— Ujabb letartóztatás az oszijeki gyermekrontási bünügyben. Oszijekről jelentik: A gyermekrontási botrány mind nagyobb hullámokat vet. A rendőrség szerdán letartóztatta Schäffer optikust. A letartóztatottakat csütörtökön reggel átadják az ügyészségnek. A vizsgálatot a rendőrség egyébként tovább folytatja, többek közt egy nyolcvan éves tekintélyes kereskedő ellen, aki szintén részes a gyermekrontási botrányban.

— A sentai gazdák több százezer dináros kártéritési pört inditanak az államkincstár ellen. Szentáról jelentik: A közlekedésügyi miniszter rendelete értelmében ujabban csak a diákvonatok állnak meg a vasuti hidnál. A gyors- és személyvonatok csak a várostól néhány kilométerre fekvő kitérőnél állnak meg. A kitérő körüli vetésekben a járókelők, kocsik és autók olyan nagy károkat okoztak, hogy a gazdák több százezer dinár kártéritést követelnek az államkincstártól. A lakosság mozgalmat inditott, hogy a vonatok — mint eddig — ezentul is álljanak meg a vasuti hidnál. Az ügy érdekében a napokban küldöttség keresi fel a közlekedésügyi minisztert.

— Halálra gázolta a vonat. Dályáról jelentik: *Milakovics* Iszo harmincöt éves földmüves a dályai állomáson a sineken akart átmenni és nem vette észre a feléje robogó vonatot. A szerencsétlen emberen keresztül ment a vonat és a kerekek mindkét lábát tőből lemetszették. Beszállitották az osijeki kórházba, hol rövid szenvedés után meghalt.

— Letartóztatott szélhámos. Novisadról jelentik: *Mihajlovics* Ádám velikibecskereki kereskedelmi utazó május közepén Velikakikindán *Majlands* Béla velikibecskereki szállodásnak adta ki magát és egy pincérközvetitőnek megbizást adott portás felvételére. A helyszerzőnek be is mutatta nyomban *Tomics* Dusán portást, akit az álszállodás 3000 dinár óvadék ellenében szerződtetett, majd az óvadékkal megszökött. Mihajlovicsot Staribecsején letartóztatták és a noviszádi ügyészség fogházába kisérték. A vizsgálóbiró Mihajlovicsot Velikibecskerekre szállittatja át, mert a becskereki törvényszék illetékes itélkezni ügyében.

— Két évi börtönre itélt ügyvéd. Sarajevóból jelentik: A sarajevói ügyvédi kamara felfüggesztette dr. *Hrabar* József bródi ügyvédet, akit a banjalukai törvényszék két évi börtönre itélt, mert egyik ügyfelét a másik fél ügyvédjével összejátszva megcsalta és jelentékenyen megkarositotta.

— 38.000 tanuló a Vörös Kereszt-egyesületben. Noviszádról jelentik: Az országos Vörös Kereszt-egyesület most elkészült évi jelentése szerint 250 iskolában, 15.000 osztályban 21.000 fiu és 17.000 leánytanuló, összesen 38.000 tanuló iratkozott be a Vörös Keresztegyesületbe, amelynek ifjusági szakosztálya a fiatalságot higienikus életmódra, egészségének ápolására szoktatja és különböző kézipari ágakban is kiképezi az ifjuságot. A novisadi Vörös Keresztegyesület fiókja a Nikolajevski templom melletti iskolában csütörtökön megnyitja az egyesület leánytagjainak kézimunka kiállitását.

— Öngyilkos kereskedelmi utazó. Velikibecskerekről jelentik: Szerdán hajnalban Schaller Antal velikibecskereki kereskedelmi utazó a lakásán késsel felvágta a hasát. Kórházba szállitották, ahol néhány óra mulva meghalt. Tettét betegsége miatt követte el.

— Tizennégy napi fogház sulyos testi sértésért. Noviszádról jelentik: Láng Pál és Gyula crepajai gazdák 1922 április 23-án földvitába keveredtek szomszédjukkal, Sztojkov Zsivával, akit ebből kifolyólag megtámadtak. Láng Gyula lefogta Sztojkovot, mialatt Láng Pál vasbottal sulyosan megverte. A pancsevói törvényszék mult évi junius 10-én az enyhitőkörülmények figyelembevételével tizennégy-tizennégy napi fogházra itélte a Láng fivéreket. A tábla ezévi március 20-án helybenhagyta az itéletet. A semmitőszék szerdán elutasitotta a semmiségi panaszokat.

— Zsidó ifjusági szlet Osijekan. Oszijekről jelentik: A jugoszláviai zsidó ifjusági egyesületek augusztus hó 10-, 13-án országos szletet rendeznek Oszijeken.

— Az első sentai szerb érettségi vizsgán senki sem bukott meg. Sentáról jelentik: Most folytak le Sentán első izben a gimnázium szerb tagozatán az éettségi vizsgálatok, amelyek szép eredménnyel végződtek, mert minden tanuló sikerrel vizsgázott. Jelesen érettek: Lalics Velimir, Schuller István, Borgyosky Nenád, Malbaski Száva és Vuicsics Milorád. Jól érettek: Pánics Sándor, Karabás Trifun, Nikolics Velizár. Érettek: Vuin Száva, Salamon Nikola, Stankovics Lyubomir, Mánics Szever, Zikov Dragolyub, Hirschfeld Jenő. A magyar tagozaton csütörtökön kezdődik a szóbeli érettségi.

— Uj jótékonysági egyesület Szentán. Sentáról jelentik: A sentai Jótékonysági egylet alapszabályait a a belügyminiszter jóváhagyta. A jótékonysági egylet, melynek elnöke *Sztrilich* Béla országgyülési képviselő, alelnöke *Szárich* Géza, Senta város volt polgármestere, a napokban már meg is kezdi müködését.

— Királysértéssel vádolt mezőőr. Novisadról jelentik: A velikibecskereki ügyészség királysértési vádat emelt Balog Sándor dobrieevi mezőőr ellen. A novisadi törvényszék vádtanácsa szerdán vád alá helyezte Balogot.

— Tizéves találkozó. Értesittetnek a szuboticai felső kereskedelmi iskola 1915. évben érettségit tett növendékei, hogy a tizéves találkozó az eredeti tervtől eltérőleg szombaton junius 27-én este lesz Palicson. Bővebb felvilágositást az érdeklődők Neuhausz és Kalmár festéküzletében nyerhetnek.

— Felmentett apagyilkos asszony. Novisadról jelentik: *Jovanovicsné* Prada opovoi asszony a mult év március 6-án fejszével fejbevágta apját *Stojanovics* Milánt, aki azonnal meghalt. A pancsevói törvényszék mult évi junius 1.-én megtartott főtárgyalásán felmentette az apagyilkos asszonyt, mert bebizonyosodott, hogy megállapitást nyert, hogy apja késsel üldözte és önvédelemből nyult a fejszéhez. A novisadi tábla március 19-én, a semmitőszék pedig a szerdán megtartott tárgyaláson helybenhagyta az elsőfoku itéletet.

— Felakasztotta magát egy tizenegy éves gyermek. Vukovárról jelentik: *Mayer* Antal, tizenegy éves elemi iskolai tanuló a fészer ajtajára felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Sikkasztó ügynök. A novisadi rendőrség a Pallas-cég feljelentésére letartóztatta Reich János kereskedelmi ügynököt, aki a cég kárára ezer dináros sikkasztást követett el. A sikkasztó ügynököt kedden éjjel Suboticára szállitották.

— Letartóztatták a budapesti köztisztviselők takarékpénztárának igazgatóját. Budapestről jelentik: A köztisztviselők és állami alkalmazottak takarékpénztára ellen folyó nyomozás során a vizsgálóbiró elrendelte Singer Dezső negyvenhét éves, szuboticai születésü kereskedő letartóztatását, aki legutóbb a takarékpénztár igazgatója volt. Singer ugyanis annak ellenére, hogy a takarékpénztár fizetésképtelenséget jelentett, napról-napra ujabb betéteket fogadott el, főleg kisemberektől és tisztviselőktől és ezeket a betéteket elsikkasztotta. Szerdán reggel Singert előállitották a főkapitányságra, ahol a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

— Öngyilkos péksegéd. Novisadról jelentik: Pofug Tankó tizenhat éves samaci péksegéd felakasztotta magát. Mikor ráakadtak, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— Szökött fegyencet fogott el a novisadi rendőrség. Novisadról jelentik: A novisadi rendőrség letartóztatta Schleicher Antal fegyencet, aki megszökött a mitrovicai fegyházból és Novisadon Obermann Ádám álnéven rejtőzött. Schleichert a rendőrség visszaszállitotta a fegyházba.

— **Részletekben is fizethetik az adóhátralékot a velikibecskereki kereskedők.** Veliki-Becskerekről jelentik: A kereskedők adósérelme ügyében küldöttség ment Beogradba, hogy a pénzügyminiszternek memorandumot nyujtson át. A memorandumban azt kérik, hogy a két évi adóhátralékot ne nyolc nap alatt hajtsák be, hanem adjon a pénzügyminiszter hosszabb haladékot a hátralék kifizetésére. A küldöttséget *Jankovics* Koszta, a bánáti kereskedelmi és iparkamara elnöke vezette. A pénzügyminiszter távollétében helyettese, *Pesics* Szrecska fogadta a küldöttséget és intézkedést igért arra nézve, hogy azok az adózók, akik adóhátralékaikat egyszerre nem tudják kifizetni, azt részletekben is fizethessék.

— **Áthelyezés.** *Braun* Stevár szontai aljegyzőt a szombori főispán Kupuszinára helyezte át aljegyzői minőségben.

— **Szlovenszkói szegény magyar irók otthona.** Prágából jelentik: Dr. *Körmendi-Ékes* képviselő a Kassa melletti Banko-villáját a Kazinczy-Társulatnak ajándékozta. Az ajándékozási okiratban kijelentette, hogy szegénysorsu iróknak és müvészeknek akarja a tartózkodást a villában lehetővé tenni. Hogy a villát erre a célra alkalmassá tegyék, a Kazinczy-Társulat vezetősége gyüjtést akart rendezni. A gyüjtésre a szlovenszkói minisztérium nem adta meg az engedelmet. A Kazinczy-Társulat a legfelsőbb közigazgatási birósághoz fordult panasszal, mert a szlovenszkói minisztérium döntésében a békeszerződésnek a nemzeti kisebbségek védelméről szóló rendelkezéseit látja megsértve.

— **A porosz országgyülés megszavazta a választások elhalasztását.** Berlinből jelentik: A poroosz országgyülés szerdai ülésén megismételték a névszerinti szavazást arról a javaslatról, hogy a tartományi országgyülési és kerületi gyülési választásokat 1925 november 1-ig halasszák el. Eddig e tekintetben ugyanis nem lehetett érvényes szavazást elérni, mert a szavazásban a jobboldal nem vett részt. A szerdai szavazásnál a javaslatot 233 szóval 48 ellenében elfogadták. A jobboldal a kommunistákkal együtt a javaslat ellen szavazott.

— **Milliárdos vámcsalás Magyarországon.** Miskolcról jelentik, hogy a hidasnémeti-i vámkirendeltség nagyarányu vámcsalásra jött rá, amely hónapok óta folyik és közel másfélmilliárddal kárositotta meg az államkincstárt. Bor- és ecet megjelöléssel, nagymennyiségü tiszta alkoholt csempésztek át a határon. A vámcsalásra ugy jöttek rá, hogy az egyik hordó véletlenül megrepedt és az »ecet« megjelölésü hordóból alkohol folyt ki. A nyomozás megállapitotta, hogy a szeszt az Adriatica Trieszti Szállitmányozási Társaság adta fel és hogy ez a csempészés hónapok óta tart, nemcsak Csehszlovákiába, hanem Jugoszlávia, Ausztria és Románia felé is. A miskolci rendőrség letartóztatott egy Gross József nevü kereskedőt, aki segitett a csempészésben. A nagyarányu csalási ügyben a nyomozást erélyesen tovább folytatják.

— **Leégett a varsói Szent Mihály-templom.** Varsóból jelentik: A varsói régi Szent Mihály-templom nagyrésze tüz martaléka lett. Az orgona és a *torony* teljesen elégett és a harangok, amelyek egyenként ötszáz kilogramm sulyuak voltak, a tetővel együtt a templomajtóba szakadtak. Sok órai munka után sikerült csak a nagyszámban kivonult tüzoltóságnak a tüz lokalizálása. A tüzet rövidzárlat okozta.

— **Letartóztatott homoszekszuális asztalos.** Noviszadról jelentik: A rendőrség a mitrovicai törvényszék körözőlevele alapján letartóztatta Vucsics Sztevár nestini asztalost, akit homoszekszuális üzelmekkel vádolnak. Átadták a mitrovicai törvényszéknek.

— **A Jadranska Strazsa fiókja Stanisicson.** E hó 28-án alakul meg Stanisicson a Jadranska Strazsa fiókja. Az ünnepi alakuló ülésen a központ részéről résztvesz dr. *Basics* Dusán koronaügyész, a Jadranska Strazsa tartományi elnöke és dr. *Hadzsi* Koszta ügyvéd, alelnök is. Ez alkalomból népünnepély is lesz Stanisicson.

— **Csecsemőgyilkos anya.** Novisadról jelentik: Hétfőn este Bácska-Palánkán — mint már jelentettük — *Marcikics* Tóza pincéjében egy néghónapos csecsemő hullájára bukkantak. A nyomozás megállapitotta, hogy a csecsemő anyja *Brankó* Danica tovarisevói uriasszony, akit szerdán beszállitottak a novisadi ügyészség fogházába.

— **Repülőgép-baleset a bécs—müncheni vonalon.** Bécsből jelentik: A bécs—müncheni repülővonalon közlekedő egyik repülőgép kedd délben a Duna mentén kénytelen volt leszállani. A kényszerleszállás következtében a gép légicsavarja eltörött és az utasok közül két nő és két férfi könnyebben megsebesült. Az utasok az első segély nyujtása után vasuton visszautaztak Bécsbe.

— **Megharapta a veszett macska.** Novisadról jelentik: Zaidner Ferenc filmoperatőrt megharapta egy veszett macska. Zaidnert beszállitották a Pasteur-intézetbe.

— **Utazás Ulmból Génuáig.** Novisadról jelentik: *Kopp* Károly és *Hartman* Ferenc német ujságirók Ulmból kiindulva gummicsónakon végig mennek a Dunán és a Fekete tengerre kijutva, Kairóig eveznek, majd Olaszországot megkerülve, Génuáig akarnak eljutni. A tervezett csónak-utazás 20.000 kilométert tesz ki. A két ujságiró szerdán este félnyolc órakor ért Noviszadra, ahol a Danubius evezős egyesület vendégei. Csütörtökön folytatják utjukat Beograd felé.

— **Marólugot ivott egy két éves kisfiu.** *Sontáról jelentik:* Hauerland József sontai vendéglős két éves fia szülei rövid távolléte alatt felmászott egy székre és az asztalra helyezett marólugoldatból ivott. Csak néhány cseppet ihatott, mert édesanyja hamar észrevette a szerencsétlenséget és kikapta a gyermek kezéből az üveget, de a kisfiu igy is olyan belső sérüléseket szenvedett, hogy alig van remény életbenmaradásához. A rendőrség a gondatlanság miatt eljárást inditott.

— **Elveszett egy pénztárca.** A lovaslaktanyától a divizó épületéig huzódó utvonalon kedden reggel elveszett egy sárga bőrtárca, amelyben kulcsok és két darab sorsjegy volt. Kérik a megtalálót, hogy a kulcsokat küldje be a suboticai rendőrségi bejelentő hivatalba. A tárcát és a két sorsjegyet megtarthatja.

— **Aranymező Közép-Afrikában.** Londonból jelentik: Az African World szerint Brit-Közép-Afrikában 8000 négyzetmértföld *kiterjedésü* uj aranymezőt fedeztek fel a Luba-völgyben, Aberworntól két napi járóföldre.

— **Az osztrák külügyminiszter Párisba utazott.** Bécsből jelentik: Mataja dr. külügyminiszter kedd estére tervezett párisi utját pártmegbeszélések miatt elhalasztotta és csak szerdán délután két órakor utazott el Párisba.

— **A szentai Gazdakör bálja.** Szentáról jelentik: A szentai Gazdakör junius 28-án a Royal-szállóban könyvtára alapja javára bálat rendez. A bál iránt nagy érdeklődés *nyilvánul* meg a gazdatársadalom részéről.

— **Tizéves találkozó.** *Hámm* Ferenc ujságiró, a „Deutsches Volksblatt“ munkatársa felkéri iskolatársait, akik 1914—1915. tanévben a noviverbászi gimnázium negyedik osztályát vele együtt végezték, hogy junius 28-án délelőtt tiz órakor jelenjenek meg tizéves találkozóra a noviverbászi kaszinóban.

— **Nyomára akadtak a bolgár király merénylőjének.** Szófiából jelentik: A bolgár nyomozó hatóság nyomára jött annak a bandának, amely április havában Araba-Konak közelében merényletet kisérelt meg a király ellen. Az ihtimani kerületben lévő Belicza falu közelében a nyomozó hatóság és egy fegyveres banda között lövöldözés támadt, amelynek során a bandavezér, Boneff halva maradt a küzdelem szinterén, mig a banda másik négy tagja elmenekült. A rablók által hátrahagyott dolgok között megtalálták azt a látcsövet, amelyet a merénylet után a király autójából raboltak el Ilcseff természettudós holmija közül, akit a rablók a támadás alkalmával megöltek, továbbá egy gummiköpenyeget, amely szintén a király kisérete valamelyik tagjának tulajdona volt.

— **Uj ügyvéd.** Novisadról jelentik: Dr. *Ulmer* Károly ügyvédjelölt, volt országgyülési képviselő, a novisadi ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

— **Érettségi vizsgák a novisadi kereskedelmi akadémián.** Novisadról jelentik: A novisadi kereskedelmi akadémián kedden tartották meg az érettségi vizsgát Lukics Mita dr. miniszteri biztos elnökletével. A huszonnégy jelölt közül huszan feleltek meg.

— **Szentán sok száz munkás nem kapott aratási munkát.** Szentáról jelentik: Szenta határa 66.000 katasztrális hold, amelyen eddig a szentai aratómunkások mindig találtak aratási és cséplési munkát. Az idén azonban több száz gazdasági munkás maradt munka nélkül. A munkanélküliség főoka az agrárreform, sok munkást az uj telepesek szoritottak ki régi munkahelyükről. Szenta város és a gazdasági egyesületek minden lehetőt elkövetnek, hogy a munkanélküli részesek elhelyezkedhessenek, a fáradozás azonban nem kecsegtet eredménynyel és félő, hogy ősszel a hideg és az éhség elől ujabb száz meg száz szentai család fog kivándorolni Braziliába.

— **A Vaskapu-hajózás kérdésében létrejött a jugoszláv-román megegyezés.** Beogradból jelentik: A Vaskapuhajózás kérdésében a románokkal folytatott tárgyalások befejeződtek. A két delegáció *Nincsics* külügyminiszter elnökletével szerdán tartotta utolsó plenáris ülését, amelyen meghozták a végleges döntést a tárgyalások során felmerült valamennyi kérdésben. Az egyezményt a közeli napokban Pozsonyban összeülő Duna-bizottság elé fogják terjeszteni. A Duna-bizottság ülésére a román delegátusok Vilfan jugoszláv delegátussal együtt szerda este elutaztak Pozsonyba.

— **Garázda vendéglős.** Noviszádról jelentik: Héberling István palkai vendéglős szerdára meg volt idézve a noviszádi törvényszék vizgálóbirája elé. A törvényszékre ittas állapotban ment el, a folyosón mindenkit inzultált és egy fogházőrt tettleg is bántalmazott. A garázda vendéglőst letartóztatták.

— **Zsirszódát ivott.** Vojdics Mária ötvenöt éves suboticai asszony Otvorena ucca 23. szám alatti lakásán kedden este zsirszódával megmérgezte magát. A mentők kórházba szállitották. Állapota nem sulyos.

— **Froreichné nem válik.** Sopronból jelentik: Az elitélt Froreich Ernő a szerdai napot kissé nyugodtabban töltötte. Keveset alszik és cellájában állandóan idegesen járkál fel-alá. Froreichné az ujságiróknak kijelentette, hogy férjéről kiszabadulása után gondoskodni fog és gyógykezeltetni fogja, mert bizik teljes felgyógyulásában. Nem fog elválni Froreichtól, mert ezt csak akkor tette volna meg, ha férjét halálra, vagy életfogytiglani fegyházra itélték volna el. Hir szerint a tábla már juliusban tárgyalni fogja a bünpört. Az egyedi kastélyban szerdán a hatóságok felnyitották az eddig zárva tartott hálószobát, ahol a gyilkosság történt és átadták a családnak.

— **Különös gyilkosság Párisban.** Párisból jelentik: Egy szép fiatal leány jelent meg a minap az egyik párisi temetkezési intézet irodájában és megrendelte ott a saját temetését. Eleinte azt hitték, hogy bolonddal van dolguk, de a leány a legkomolyabban intézte el a különös megrendelést és mingyárt le is tette az asztalra a temetésért járó nagy összeget. A pénzt felvették és nyugtát adtak róla. Másnap délelőtt jelentkezett evvel a nyugtával egy hatósági ember és kijelölte a temetés napját. Miss Mary Alice *Crumpton*, egy csikákói gazdag gyáros leánya, a saját temetésének megrendelője, agyonlőtte magát egy autótaxiban, miután az egész éjszakát a Montmartre mulatóhelyein töltötte. A zsebében talált levélben utasitást adott a hatóságnak temetésére vonatkozóan. A nyomozás szerint beleszeretett egy festőbe, akiről azután megtudta, hogy már nős ember. Emiatt való keserüségében vált meg az élettől.

— **Tolvaj villanyszerelő.** Sentáról jelentik: Garai Izsó optikust és villanyszerelőt segédje, Szekeres János, *már* hónapok óta lopkodta. A lopott anyagból Szekeres olcsón végzett szerelési munkálatokat. A rendőrség letartóztatta a tolvaj segédet.

Beogradi operaénekes hangversenye Palicson. Ertl Rudolf a beogradi opera baritonistája julius 5-én Palicson hangversenyt tart. A koncert a vigadó termében lesz a következő programmal: 1. Brahms: *Mezei magány. Májusi éj.* 2. Schubert: Szerelmi üzenet. 3. Muszorgszki: Szerenád a »Halál dalai« cimü ciklusból. 4. Csajkovszki: Anyegin Eugén, recitativo és ária. 6. Gounod: Valentin imája a »Faust« operából. 7. Verdi: Luna gróf áriája a Trubadurból. 8. Leoncavallo: Prológus a Bajazzókból. A hangverseny után táncmulatság lesz. Jegyek a Jedinsztvo és a Mamuzsics-könyvkereskedésben kaphatók *40, 30* és 20 dinárért.

— **Eltünt egy repülőgép.** Berlinből jelentik: Egy *Danzigból Stockholmba* indult utasrepülőgép, az Aero Lloyd jelentése szerint nem érkezett meg a menetrendszerü időben és azóta sem tudják, mi lett vele. Az Aero Lloyd vállalat kérésére a német kormány utasitotta a birodalmi tengerészetnek Danzig környékén tartózkodó hajóit, hogy kutassanak az eltünt gép után, mert feltehető, hogy a repülőgépet szerencsétlenség érte és a tengerbe veszett.

Mielőtt vásárol jégszekrényt, sörapparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégszekrény-, fabutor- és rézárugyárától Subotica, Jugovićeva 25.

Dr. Majoros István fogorvos-szájspeciálista a nyári hónapokban junius 21-től augusztus 31-ig hétköznapokon ½8—1-ig rendel. Délután, valamint vasár- és ünnepnapokon nem rendel.

Roth Olga kozmetikai intézetében, Kr. Aleksandrova ulica 4. szám alatt, a Rossija Fonciére palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolitása. Kaphatók sajátkészitményü, kiváló hatásu kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő- és szeplőcskenőcsök stb.

Női- és gyermekfehérnemüt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérnemüszalon készit Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Gyomorbélzavaroknál, **fölfuvódásnál, fölböfögésnél, étvágytalanságnál** 1—2 pohár természetes *»Ferenc József«* keserüviz alaposan kitisztitja az emésztés utjait. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a betegek a »Ferenc József« vizet nagyon szivesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

ILLATOS MOLYIRTÓ
„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

SPORT

A bécsi stilus. A kontinensen a legszebb, legformásabb, taktikailag és technikailag legképzettebb futballt a szakkörök véleménye szerint a vezető osztrák csapatok játsszák, amelyek az ugynevezett »bécsi stilus«-sal gazdagitották a labdarugósport müvészetét. Ennek a bécsi stilusnak egyik legjobb képviselője a Simmering, amely vasárnap és hétfőn Szuboticán fog vendégszerepelni kompiett ligacsapatával. A szuboticai egyesületeknek nagy áldozatok árán sikerült csak megszerezni a világhirü bécsi proficsapatot, amely vasárnap a Bácskával, hétfőn pedig, mint megirtuk, az SzMTC—Sand kombinált csapattal mérkőzik. A vasárnapi mérkőzés előtt az SzMTC kombinált együttese a Sand kombinált csapatával játszik, hétfőn pedig a Bácska kombinált játszik a Sand—SzMTC kombináltjaival előmérkőzést. A rendező egyesületek a jegyek árát kissé felemelték, ez azonban remélhetőleg nem tartja vissza a közönséget attól, hogy a nagyszerü sportattrakciót végignézze. Jegyek mindkét mérkőzésre elővételben a Lőwy-trafikban (Városházépület) szerezhetők be.

Kisorsolták a királyserleg mérkőzésének terminusait. Zagrebből jelentik: A futballiőszövetség kisorsolta a királyserleg mérkőzések dátumait. Az első forduló augusztus 16-án, a második augusztus 23-án, a döntő pedig augusztus 30-án fog lefolyni.

Olasz csapat játszik vasárnap Zagrebban. Zagrebből jelentik: A Novarra SC. elsőosztályu olasz futballcsapat Vidovdán-napján és Péter-Pálkor Zagrebban játszik. Az olasz csapatnak mindkét napon a HASK lesz az ellenfele. A Gradjanski a kettős ünnep alatt pihen, készül az országos bajnokság döntőjére.

A budapesti Törekvés Oszijeken. Osijekről jelentik: A budapesti Törekvés vasárnap és hétfőn Oszijeken fog vendégszerepelni. Az első napon Szlávia, a második nap Osijek válogatott csapata lesz a budapestiek ellenfele.

Kehrlinget megverték Wimbledonban. Londonból jelentik: A wimbledoni tenniszverseny második fordulójában a kanadai Mayes ezredes megverte Kehrlinget 7:5, 7:5, 6:5 arányban. Egyéb eredmények: Cochet—Zerlendi 6:3, 6:1, 3:6, 6:0. Henessey—Dicks 8:6, 6:3, 6:4, Borortra—Turnbull 10:8, 5:7, 7:5, 10:8, Mayes—Kehrling 7:5, 7:5, 6:4, Anderson—Burr 6:0, 6:2, 6:1, Lacoste—Sumerson 6:4, 6:2, 7:5.

Az amerikai Holden megjavitotta a 800 m. világrekordot. Holden, a kiváló amerikai atléta, Newyorkban a svéd stafétában a 800 m.-en 1 p. 56.6 mp.-es időt futott ki és ezzel 0.3 mp.-cel megjavitotta a Meredith 1 p. 51.9 mp.-es eddigi világrekordját. Egy Csikágóban rendezett atlétikai versenyen az amerikai Russel a 220 yardon 21.1 mp.-es világrekordot futott, de hátszél miatt ezt nem hitelesitették.

A MAC atlétái Londonban. Budapestről jelentik: A MAC a Londonban megtartandó angol birodalmi bajnokságra három atlétáját nevezi be. Somfai Elemér távolugrásban, rudugrásban és hármasugrásban. Egri sulydobásban és Szepes Béla gerelyvetésben fog indulni. Somfainak és Egrinek komoly esélyei vannak a győzelemre.

KÖZGAZDASÁG

Kenderben

kedvezőtlenek a terméskilátások

Az idei kenderterméskilátások nem kedvezőek. A termelők kétségbeesetten néznek az idei terméseredmények elé, amelyek sem minőségileg, sem mennyiségileg nem kielégitők.

Megkérdeztük a terméskilátásokra vonatkozólag a Vajdaság egyik legnagyobb kendertermelőjét, aki a következőket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

Már régóta szükséges lett volna a gazdaközönség körében hangulatot kelteni amellett, hogy a gazdák egy növény termelése helyett térjenek át *több növény termelésére*, ami különösen az *ipari* növényekre vonatkozik. Különösen az utóbbi évek tapasztalatai figyelmeztetnek bennünket erre.

A mult évig a vajdasági gazdaközönség az ipari növények közül főleg dohány-, komló- és cukorrépatermeléssel foglalkozott, de ezidén nagy mértékben áttértek a *kendertermelésre*, miután a mult évben elért sikerek erre különösképpen ösztökélték őket.

Még áprilisban kedvező terméskilátások kecsegtettek, de most, junius második felében, amikor a kender már első fejlődésén tul van, *ezek a kilátások erősen megromlottak*, mert az időjárási viszonyok folytán csak a *korán ültetett kender* felel meg a követelményeknek, mig a későbben bevetett kender sok helyen visszamaradt fejlődésében.

Sok kárt okozott a kendertermelőknek a sok helyütt kiöntött viz, olyannyira, hogy a növényeket ki kellett a földből tépni. A Gusenica betegség is sokban hozzájárult a terméskilátások leromlásához.

De mindezek mellett a változó időjárási viszonyokból kifolyólag ezidén egy különösen szomoru és káros, jelenség volt észlelhető, hogy a kender a Vajdaságban, amely az ország legnagyobb termővidéke, *tulkorán* kezdett virágozni. Ez a káros jelenség legkirivóbban azoknál a gazdáknál volt észlelhető, akik a magot a kendergyáraktól vagy megbizhatatlan magkereskedőktől kapták.

Különösen a külföldi kendergyárak árasztották el a Vajdaságot *degenerált maggal*, amiáltal a termelőknek mérhetetlen károkat okoztak.

Az idei termés tehát kedvezőtlen, a várható terméshozam minőségileg és mennyiségileg egyáltalán nem kielégitő.

A termelők érdeke, hogy a külföldön az igen jóhirü vajdasági kendertermelés ujra fellendüljön és ne legyen a kendergyáraknak kiszolgáltatva. A földmivelésügyi minisztérium kötelessége, hogy nagyobb gondot forditson a kendertermelésre, segitse a termelőket jó maggal, szerezzen be külföldi, főleg elsőrendü olasz kendermagot, bocsásson szakembereket a gazdák rendelkezésére és a vagyontalan termelők közt osszon ki ingyen magot.

Az uj vámtarifa hibái. A tegnapi számunkban ilycimü cikkünk keretében dr. *Koszics* Mirkó egyetemi tanár, noviszadi kereskedelmi kamarai főtitkártól közölt nyilatkozatba értelemzavaró mondat került. Dr. Koszics a magyar textilgyárakat jelenlegi helyzetükben nem látja olyanoknak, hogy ezidőszerint a külföldi gyáraknál versenyképesebbek volnának, mert jelenlegi áraik tuldrágák és igy a vajdasági textilkereskedelem szükségletét Olaszországból és Cseh-szlovákiából, a finomabb szövetekket Franciaországból és Angliából előnyösebben szerezheti be, de ezzel, már a közelsége miatt is, a magyar textilipar versenyképes lesz a külföldiekkel. Az ausztriai iparnak a Vajdaságban is megfelelő piaca van, csak a kis ipar (fésü, [illegible]nage, stb.) nem versenyképes. Az uj vámtarifa a malomipart védő vámokat, amelyeket azonnal hatálytalanitott, nem 6-ról 10 dinárra, hanem 8-ról 10 aranydinárra emelte fel — papiroson.

A zagrebi bankok ujból leszállitják a kamatlábat. Zagrebből jelentik: A zagrebi nagybankok elhatározták, hogy julius 1-én ujabb két százalékkal leszállitják a kamatlábat. A folyószámlabetéteknél nyolc, a kötött betéteknél tiz százalék lesz a kamatláb.

A noviszadi tőzsde uj helyisége. Noviszadról jelentik: A noviszadi tőzsde átköltözött a Vajdasági Bankában levő uj helyiségbe. Szerdán már uj helyiségében folytatta működését.

Tömeges jelentkezés a szuboticai kiállitásra. A szerdai nap folyamán negyvenöt cég jelentette be részvételét a szuboticai nagyvásárra és kiállitásra. A nagyszámu érdeklődésre való tekintettel a kiállitás igazgatósága ezuton is felhivja a kiállitani szándékozók figyelmét arra, hogy a kapott jelentkezési iveket kitöltve haladéktalanul küldjék be, mert a kiállitás területén való épitkezéseket csak előre megállapitott terv szerint lehet végrehajtani. — A romániai és ausztriai különféle érdekképviseletek bejelentették, hogy részt akarnak venni a szuboticai nagyvásáron és kiállitáson s ebből a célból még számos jelenktezési lapot kérnek, mert olyan nagy az érdeklődők száma, hogy az eddig küldött mennyiség nem tudta kielégiteni az igényeket. Osztrák részről különösen a finom bőripar lesz képviselve, mig a románok inkább tenyészállatokat fognak kiállitani.

KINTORNA

A noviszadi korzón történt szombaton az alábbi incidens. Egy magas fiatalember rátámadt egy kövér urra, aki egy szőke uri nő után sétált:

— Hallja, mit molesztálja maga a barátnőmet!

— Pardon, — mondta a másik — *nekem a feleségem.*

*

A főnök megkérdi a praktikánstól:

— Mondja, Szalai, milyen idő van kint?

— Esőt kapunk.

— Kapunk? — riad fel a főnök — micsoda bizalmasság ez? *Mióta vagyunk kompanisták?*

*

Hittanórán a zsidók történetét adja elő a tanitó és közben megkérdi:

— Ki tudja megmondani, hogy mit csináltak az ifjak, akiket Nabukodonozor az égő kemencébe dobatott?

Móricka jelentkezik.

— Na, Móricka?

Móricka rávágja:

— *Izzadtak.*

TŐZSDE

Zürich, jun. 24. *Zárlat:* **Beograd 8.925**, Páris 24.08, London 25.035, Newyork 515, Brüsszel 23.85, Milanó 19.05, Amsterdam 206.50, Berlin 122.50, Bécs 0.007255, Szófia 3.75, Prága 15.25, Varsó 99.125, Budapest 0.00725, Bukarest 2.375.

Zagreb, jun. 24. *Zárlat:* Bécs 8.11½—8.23½, Berlin 13.76½—13.86½, Trieszt 214.25—217.25, London 280.70—283.70, Newyork 57.64—58.44, Párizs 271.25—276.25, Prága 171.16—173.58, Zürich 11.24—11.34. *Valuták:* Dollár 56.95—57.75, Arany márka 13.72½, Lira 217½.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna:* Bezdán 237 (—7), Bogojevó 329 (—0), Vukovár 262 (—2), Palánka 266 (—2), Noviszad 244 ((—2), Zemun 180 (—3), Pancsevó 154 (—2), Szendrevó 264 (—), Orsova 16[illegible] (—3). *Dráva:* Maribor 164 (+2), [illegible]kanj 5 (—13), Terezinopolje [illegible] (—20), Donji Miholjac 194 (—9), [illegible] 30 (—20). *Száva:* Zagreb 2[illegible] (—38), Sisak 175 (—65), Jasenovac 38 (—[illegible]), Bród 285 (++33), Samac 166 (+29), Mitrovica 211 (+13), Beograd 112 (—2) *Tisza:* Szenta 10[illegible] (+2), Becse 46 (—4). *Una:* Novi 7[illegible] (—2). *Vrbas:* Banja Luka 76 (—3). *Boszna:* Doboj 48 (—6), *Drina:* Zvornik 20 (—6). *Morava:* Csuprija 84 (+2).

Férfi-zoknik 8 dinártól, női harisnyák 13 dinártól feljebb a
„HARISNYAKIRÁLYNÁL"
KLEIN JENŐ NOVISAD
Fiókok: Senta és Vel.-Bečkerek

Drótköteleket, szigetelt és csupasz rézhuzalokat, izzólámpazsinórokat, antenadrótokat, ólomkábeleket elsőrendü minőségben, jutányos áron szállit a
Novisadi Kábelgyár (Radnička u. 2.)
Telefon 121 4433

ZÜRICHBEN a dinár EMELKEDETT
NOVISADON, SENTÁN és BEČKEREKEN
KLEIN JENŐ „HARISNYAKIRÁLY"
kötött és szövöttáru üzletében
AZ ÁRAK ESTEK

ÖN NEM HISZI?

hogy 1 pár „KULCS" jegyes harisnya (vörös, kék vagy arany jegygyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár, ha próbára 1 párt vesz. Minden üzletben kapható. — HARISNYÁK
„KULCS"
nélkül hamisitottak.
Nagybani árusitó 3615
Márkus Simon és Lipót Subotica

Az uj vámtarifa teljes forditása
német nyelven rövid idő
mulva megjelenik.
Már most előjegyezhető
Minerva Nyomda r. t.
Subotica

NYILTTÉR.

Spitzer Benő és Ignác csonoplyai társascégből **Spitzer Benő** ur kilépett, amiért is ezuttal van szerencsém t. üzletfeleimmel közölni, hogy nevezettnek a cégtől semminemü megbizása nincs és érte felelőséget nem vállalok.

Csonoplja, 1925, junius 18.

5405 **Spitzer Ignác.**

Árverési hirdetmény.

E hó 26-án, pénteken d. e. 10 órakor a városház előtti téren királyi közjegyző közbenjötte mellett árverés alá kerül egy pár ló kocsival és komplett lószerszámmal Nejzer Antal cég kárára és veszélyére.

Dr. Magarasevics Sándor
ügyvéd

5387

Zongora hangolást
és javitást mérsékelt áron vállal vidéken is. Uj és használt zongora és harmónium állandóan raktáron 3436
Krombholz Albert
Subotica, Vilsonova ulica 28.

BÖRGARNITURÁKAT
kárpitosmunkákat ugy vidéken mint helyben pontosan és olcsón szállit
NAGY GYULA
Subotica, Sokolska (Gombkötő) u. 7
3435

Fehér
filzkalapok
szines velour, nagy választékban, modellek izléses kivitelben
Salon „Eszterka"
Aleksandrova ulica 9.
5280

3995
Mérleggyár
J. SEBESTYÉN
Subotica, Palički put 154
gyártmányai legtökéletesebbek, versenyképesek!
Vállal vasszerkezeti és épületlakatos munkát.

VERICA
versenyszabóság
Mađarska ulica 12.
(volt Kovács-u.) olcsón és izlésesen készit mindennemü
női és gyermek ruhát
Ugyanitt legujabb divatu KÉSZ EPONGE RUHÁK raktáron
145 dinártól kezdve
5227

Könyvelő
egyutttal szerb, magyar és német levelező, a szesz szakmában jártas, megfelelő
alkalmazást keres
Cim: SCHMOLKA hirdetőirodájában NOVISADON Futoški put 2.
5360

Milkó Izidor
UJ KÖNYVEI
1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
3) Spekuláné és társai. Egy kötet vidámság
4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
6) Baedeker irásaiból (Novellisztikus dolgok)
A „Világ" a következőket irja a könyvekről: Mesélő kedvü, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.
A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár
Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

250 VAGON FÁT
kevert gömbfa (sziltörzs, éger és gyertyánfa) teljesen száraz
ajánlunk azonnal leszállitásra
Cim a kiadóban
5197

ÜVEGÜZLETEK FIGYELMEBE!
A Vera Faipar R. T. Kovin
(Bánát)
a legolcsóbb árban szállit
ABLAKRÁMÁKAT
(Glaserfenster)
elsőosztályu kivitelben, minden méretben prompt. Győződjenek meg áraink ról és árunk I-a minőségéről.
5080

VIRÁGNYELV

Irta: Alphonse Allais

Alapjában véve megértem, ha a turista, aki száz vagy kétszáz éve nem látott bizonyos vidéket, megdöbben, hogy csupán romot talál ott, ahol azelőtt palotákat látott. Az én esetem azonban más. Én félévig voltam távol attól a vidéktől, amelynek minden zugát ismerem s mikor visszatértem, középkori lovagvár romja meredt elém azon a helyen, ahol azelőtt — bizonyosan tudom — semmi sem volt.

Detektivszimatommal azonnal kitaláltam, hogy ezek mesterséges, még pedig egészen friss romok. Oly idétlen és nevetséges volt az egész, hogy nem tudtam ellentállni a kisértésnek: nyomozni kezdtem. Hamarosan megtudtam, hogy a rom-kastély a román királynénak nyugalmazott tyukszemvágója, báró Lagourde épitette, aki körülbelül annyira báró, mint amennyire én arkimandrita vagyok. Durva, közönséges, pocakos, csuf ember ez a báró és szörnyen hiu. A felesége csuf kis feketeség és lépten-nyomon megcsalja az urát az utkaparókkal. Miért éppen az utkaparókkal, nem pedig a mezőőrökkel vagy a követségi titkárokkal? Ez már az asszonyi lélek misztériuma. A bárónő imádta az utkaparókat és ezt szemtől szembe megmondta nekik. Ez aztán meg is látszott a trouville-honfleuri uton, amely bizony siralmas állapotba jutott.

A báró a mult évben telepedett le itt; birtokáról gyönyörü kilátás nyilt az öbölre. Boszorkányos gyorsasággal felépitette a feudális izlése szerint való romkastélyt és csak egy bánata volt: Fabrice bácsi, a szomszédja, megkötötte magát és semmi áron sem akarta eladni neki a telkét, amelyről pedig még szebb kilátás nyilt, mint az övéről. Ez a telek érhetett vagy hatszáz frankot. Fabrice bácsi kétezerért sem adta, többet pedig a báró nem volt hajlandó igérni érte.

Egy reggel a tyukszemvágó-várur kitünő messzelátójával kémlelte az öblöt, mikor egyszerre jattot vett észre, amelynek utasai, hölgyek és urak, viszont az ő kastélyára szegezték messzelátóikat s közben csillapithatatlanul hahotáztak. Mit nevetnek ezek? Másnap már öt-hat bárka utasai kacagtak a várur felé, nemsokára pedig egész jattrajok hahotáztak odalent. A bárót hallatlanul izgatta a dolog: egy reggel maga is hajóra szállt s odakeveredett a többiek közé. Távcsövet a kastély felé irányitotta és egyszerre csak, ó borzalom, minden hajszála égnek meredt . . .

A távcsövében megjelent Fabrice bácsi rétje: óriási zöld füszőnyeg, amelyen nagy sárga betükkel ez a felirás vigyorgott lefelé:

LAGOURDE BÁRÓ UR
FEL VAN SZARVAZVA.

A csoda magyarázata egyszerü: a vén huncut Fabrice bácsi rengeteg réti boglárkát vetett s ugy rendezte el őket, hogy ezt a felirást adták. Lagourde báró a szégyentől és izgalomtól döbbenten állt a kis hajóban. »Lagourde báró ur fel van szarvazva! Lagourde báró ur fel van szarvazva!« Szüntelenül ezt dadogta. Végre a feléje harsogó kacagás a rideg valóságra ébresztette.

— Vissza a szárazföldre! — parancsolta leghübéruribb hangján.

Eegyenesen a polgármsterhez ment. Elpanaszolta a hallatlan sértést. A polgármester már régóta mulatott az eseten, de most nagy jámbor arccal vette tudomásul a bejelentést és azonnal utnak indult a báróval, hogy a helyszinén állapitsák meg a tényállást. Fabrice bácsi elképpedt ábrázattal tiltakozott:

— Már mint hogy én? Báró ur, hogy én merészkedtem volna olyasmit irni, hogy a báró ur fel van szarvazva? Ó, igazán rosszul esik, hogy a báró ur képesnek tart ilyesmire!

— Menjünk a helyszinére, — inditványozta a polgármester.

A helyszinen zöld füvet és sárga virágot bőven találtak, bizonyos csoportositásnak is volt nyoma, de a legrosszabb indulattal sem lehetett nyomára jutni semmiféle irásnak. Nagyon közel voltak hozzá.

— Láthatja a báró ur, ez csupa vadvirág, csak ugy burjánzik itt. Ezért csak nem lehetek felelős.

— És mi az ön nézete, polgármester uram, — hebegte a báró.

— Istenem, báró ur, én elhiszem, hogy önt megsértették, hiszen ön mondja, azonban a sértést nem az én hatásköröm megállapitani, mivel innen nem olvasható. Önt a tengeren sértették meg . . . tegyen panaszt a tengerészeti minisztériumban.

A bárónak eszeágában sem volt panaszra menni. Elment Fabrice bácsihoz.

— No vén gazember, mennyiért adja a telket?

A báró ur tudja, hogy nem akarom eladni, de ha annyira megkivánta, odaadom tizezer frankért. A báró ur jó vásárt csinál vele. Hogyne, egy rét, ahol a virágok maguktól tudnak irni!

Fabrice bácsi virágirása még aznap este áldozatul esett a kertész kegyetlen kaszájának.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!
Üzletáthelyezés!
Értesitem az igen tisztelt vevőimet, hogy rőfösüzletemet
Ciril Metod trg 19. szám alá
(Hungária épület) helyeztem át. Egyben raktáramat is megnagyobbitva vevőim minden igényét kielégithetem.
Szives támogatást kér
PAJO WOLFRAM rőföskereskedő
Tisztviselőknek és munkásoknak 10% kedvezmény
5414

„DAMA"
FEHÉRNEMÜSZALÓN

Felhivjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérnemükre.
Garniturák
anyaggal együtt, ing és nadrág már 140 din.-tól e legszebb kézimunkával teljesen készen. Azonkivül **hálóingek, jumperlelbchenok, kombinék, ingbugyik,** ágynemük, abroszok, storok készülnek a legszebb kivitelben.
Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

DŽAVIĆ MÁRTON
TEMPLOMFESTŐ VÁLLALAT
SUBOTICA, SAVE TEKELIJE UL. 29.
Vállalja templomok átfestését, renoválását, freskók festését és restaurálását valamint szobák müvészi festését. A legujabb külföldi mintáim állnak a megrendelőim rendelkezésére.
4158

Uj vukovári arctisztitó kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfolt, kelések, fakad kok, forrósági pörsenés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.
Uj vukovári bőrszépitő szappan és puder, mely az arckenőccsel a használati utasitás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz
Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 6 dinár, pouder 10 dinár.
Minden tégelyen Krajčović, a készitő arcképe látható.
ZE. KRAJČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA VUKOVÁR
5128

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapitva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.
Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentai put.

KERTI-ERNYŐK
egyszerü és diszes kivitelben nagy választékban, mélyen leszállitott árban kaphatók

Aki parkettáztatni akar
forduljon Hermann Rudolf asztalosmesterhez Petrovac (Bačka), aki minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban és szakszerüen készit el. Kérjen ajánlatot!
5051

Simon László és Társai
gépmühely, vas- és rézöntőde
Subotica, VI. kör, Tolstojeva ulica 27-29.
2491
KÉSZIT: mindenféle gazdasági gépeket u. m. morzsoló, szecskavágó, borprések, borszivatyuk, malomberendezési vasrészeket. Minta szerint vagy rajzok után vas- és rézöntvényeket. Magánjáró alkatrészeket és minden e szakmába vágó javitásokat a legjutányosabb áron.
Nyomdagépek javitó műhelye

MODERN LAKÁSOK

a beltéren 2, 3 és 5 szobás az összes mellékhelyiségekkel május 1-re beköltözhető

4501

ÖRÖK ÁRON ELADÓK.

Érdeklődni lehet: **Krausz és Krempatics** építési vállalkozók irodájában VII. krug Knježa Mihajla (Virág) ulica 3, szám.

TORINOI FIAT

VAJDASÁGI KÉPVISELETE

AUTOMOBILIA

SUBOTICA, SKADARSKA ULICA 7.

TELEFON 151

4 és 6 üléses kocsik állandóan raktáron

FIÓKKÉPVISELETEK:

Szilárd Albert okl. mérnök
Sombor

I. Krémer okl. mérnök
V.-Kikinda

5778

LJUBISA PICHERT

A ZEMUNI ASZFALTGYÁR KÉPVISELŐJE
VELIKI-BEČKEREK

Vállal mindennemű aszfaltozási munkát községektől és magánosoktól

SZOLID ÁRAKI

4778

LÓSZERSZÁMOKAT
BÖRÖNDÖKET
NYÁRI
BŐRSZANDÁLOKAT
megrendelésre legolcsóbban készít

Falkenstein Sándor
Subotica
Crnojevićeva ulica 21.
Gáliffy gyógytár
Javitásokat vidékiek megvárhatják

4089

I-a kétszerraffinált
MOTORBENZOL
nagyobb hajtóereje folytán **anyagmegtakaritást** olcsóbbárarévén kétszeres előnyt jelent a bezinhez viszonyitva. Németországban elterjedtebb, mint a benzin. Használható **luxus- és teherautókhoz** és minden más benzinmotor hajtásához

ASTRALIN

pótolja a benzint és petroleumot. Kifogástalan teljesitmény, bámulatosan olcsó árak. Kapható

Astra D. D.
Vel.-Bečkerek. Telefon 267
Renner Nándornál
és a fióktelepeken:
Pancsevón, Vel.-Kikindán, Szuboticán, Crvenkán és Osijeken
Megrendeléseket effektuál:

Astra D. D.
Vel.-Becskerek.

Órák, ékszerek
feltünően olcsón kaphatók
Nyilas és Csajkásnál
Subotica, 3854
Strossmajerova ul. 7. Huspiac

Hölgyeim! Az elegancia csucspontja a

Les Tissus A·G·B

viselése, amely minden elsőrendű üzletben kapható.

Eladás csak kereskedőknek!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

Nagy Varjas A. Rókus
asztalosmester
VI., Vukovićeva ulica 38
(Csirkepiacnál)

Készit: épület-, portál-, bolti-, irodai berendezést modern, izléses, gazdaságos kivitelben.

Ajánlja saját készitésü kész butorait.

Kisebb épitkezéshez szükséges ajtók és ablakok mindenkor raktárról kaphatók.

Mérsékelt áraimról tessék meggyőződni!

2896

BUTOR

tömör keményfa, elsőrangu gyártmány. Versenyen kivüli árak! Nagyban és kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés I-a keményfából 4400 din.-tól feljebb

Teljes ebédlő berendezés divatos 12.500 din.-tól feljebb

Teljes konyhaberendezés fehérre lakkozott 1950 din.-tól feljebb

„DOMUS“ butorgyári-lerakat **Bernat Pessing** *Novisad*, Željeznička utca 105-107.

Mitrovica, Planička-ul. 9-11.

A legolcsóbb és legjobb kivitelü halcsont nélküli Haskötők orvosi rendelés után.

füzők

készitését elvállalom, valamint tisztitást, javitást, alakitást

Gutai Ferencné, VII. kör, Ostojićeva ul. 29

2626

Elevátort keresek

azonnali átvételre, jó karban levőt, 6—9 mm. hordképességgel. Ajánlatok közelebbi adatokkal

Földvári Lajoshoz
Sombor küldendők.

5333

Bácskai nagyközségben lévő jól bevezetett törv. bejegyzett gabonakereskedő-cég elvállal

képviseleteket

Ajánlatokat „Cereale“ jelige alatt a novisadi fiókkiadó továbbit

5364

Uj

cserépkályhák több szinben 1600 din.-tól, cserépkályhák átrakása 200 din.-tól, tisztitás shamottozással 35 – 40 dinár, tüzhelyjavitás shamottal 35—40 dinár, Meteor-kályha shamottozás 30—40 dinár jótállás mellett

Vidéki munkát is vállalok!

Takács Mihály
cserépkályhás
Városi Zenede mögött

KŐPOR

és

SZEMCSE

5228

homlokzatvakoláshoz és mükőmunkához fehér dal mát márványból

olcsón kapható

SCHMIDT F.
magasépitési és vasbeton vállalat
Novisad, Futoški put 93

Cipőkülönlegességek

RÓKA

divat cipészetében

Subotica, Pašićeva u. 9.

3559

AMERICAN AUTO

WEIGAND & Co.

Lincoln *Ford* **Fordson**

SUBOTICA

autorizált képviselője

Paja Kujundžićeva ul. 4. Telefon 4—47. (Uri kaszinóval szemben)

Ford

luxus-, személy-

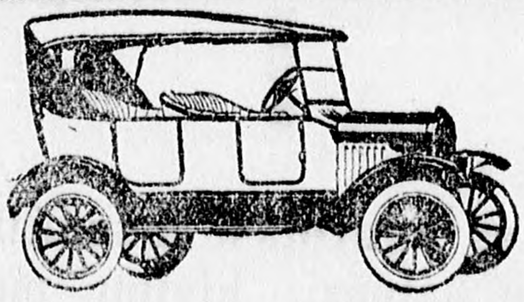

és teher-

autók

Fordson

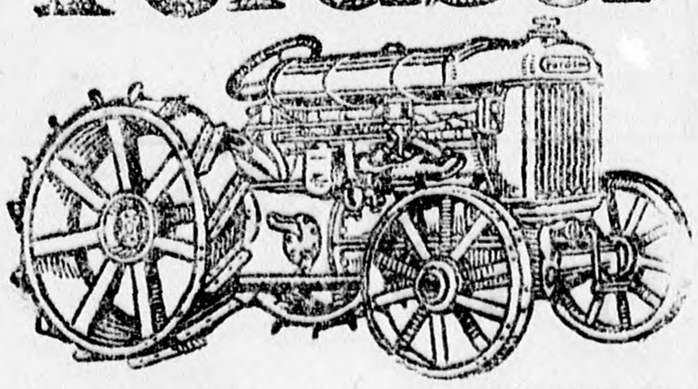

Traktorok, Oliver és Sach-féle **ekék, Michelin** pneuk, eredeti **Ford** és **Vacuum** autó- és motorolajok, valamint az **összes alkatrészek** és **autófelszerelések** nagy raktára és legelőnyösebb beszerzési forrása.

AUTOGARAGE

Állandó soffőrtanfolyam, gyakorlati és müszaki kiképzés okl. gépészmérnökök vezetésével.

Jó minőségü

zsebórák

80·— din.-tól feljebb kaphatók

Markovics Ferenc
ékszerésznél Sombor,
Kralj Petra ul. 6.

4127

Novisadon a Limánon kiadó augusztus 1-re 1 négyszobás és 1 ötszobás

lakás

az összes mellékhelyiségekkel; ugyanott 3 szobából álló irodahelyiség

kiadó

Bővebb felvilágositást „Hermesz“ keresk. irodában kap

5310

KÉKKŐ és RAFFIA

a legolcsóbb napi áron
Kereskedőknek előnyárak

Sugár Manónál
Subotica

3652

JEGYGYŰRŰKET

és menyasszonyi ajándékokat a legolcsóbban vásárolhat

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudićéva ulica 6.
Sugár-ház. 3769

LIFKA KERTMOZI

junius 25—28, csütörtök—vasárnap

TILTOTT FÖLD

Misztikus keleti történet 6 felvonásban Tibet csodás világáról. Főszereplők: **Beregi Oszkár, Bánky Vilma.** A film harmadik felvonásában előforduló táncjeleneteket a hires **Ellens balett** adja elő, eddig még nem létezett különös stilusban.

Jackie Coogan legujabb filmje, melyben leányszerepet is játszik a **FLANDRIAI ÁRVA**, a jövő héten kerül szinre.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbítunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

ÖN sportol kirándul elutazik vegyen **fényképező gépet** **ÉN** figyelmét felhivom, eszébe juttatom, ajánlom adok

TENNER OPTIKUSNÁL

Subotica, Korzó 11. Fotocikkek a legnagyobb választékban

GARANCIÁT NYUJT

30 éve fenálló iparom tiszta és tartós kivitelü munkára

J. SPITZER

szobafestő és mázoló, I, Štrossmajerova ulica 8. 5402

HÁZASSÁG

Férjhezmenendők, illetőleg hozzátartozók házasságközvetitési ügyekben — lapunkra való hivatkozással, — dijtalan felvilágositást nyerhetnek *Faragó* irodájától, Budapest, Népszinház-utca tizenhat. Cégjegyzéstelen levelezés. 4752

Házasságközvetitési ügyben méltóztassék bizalommal *Faragó* Jenő budapesti irodáihoz fordulni. Népszinház-utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. — *Dijtalan* felviágositás. Előnyös megbizások: Magyarország, Slovenskó, Jugoszlávia, Románia stb. országokból. 4754

Fotocikkek

2917

Fényképészeti gépek, Agfa-Hauf és minden gyártmányu lemez és film. Mimosa gázfény, brómezüst és celloidin levelezőlap és papir stb. Fotocikkek gyári áron.

Fényképészeknek külön árkedvezmény!

Vidéki rendelések soronkivül gyors elintézést nyernek és bérmentve szállit

DEUTSCH I.

optikus és fotoszaküzlete

SUBOTICA

Kérjen árjegyzéket Telefon 2-16

FOGLALKOZÁS

Pénztárosi vagy kiszolgálói állást keres szakképzett urileány. Cim a kiadóban. 5336

Német- és francianyelvü vizsgákra előkészit képzett tanárnő mérsékelt dijazás mellett. Poštanska ul. 9. 5330

JÓ FODRÁSZNŐ
és Manicure
2000 Din. havival és százalékkal felvesz
Kummerkramer, Sombor

English Lessons and Correspondenz. Angol órákat ad született angol nyelvtanár egyeseknek vagy csoportoknak. Vállal angol levelezést vagy forditást bármely nyelvre. Cim: Knez Mihajlova ul. 5. Victor Blackler-Coombe. 4964

Borbélysegédet keresek, csak elsőrendü munkaerő jelentkezzék. Djura Mijatović Subotica, Aleksandrova ulica 1. 5411

Egyedülálló fiatal nő házvezetőnőnek ajánlkozik. A háztartásban jártas. — Leveleket »Megbizható« jeligére a kiadóba kérek.

Azonnalra kerestetik becsületes és szorgalmas nő, városban lakó magános urhoz, kinek háztartását egyedül vezetné. — Ajánlatokat »Becsületes« jeligére a kiadóba. 5372

ÉKSZEREK

inga- és zsebórák, irókészletek, ridikülök, cigarettatárcák, ezüstből és alpakkából — Nagy választék, olcsó árak.

SOK ékszerésznél, Rudičeva ul.

Elektromérnök, idősebb, okleveles, kerestetik helyben. Ajánlatot »Jövő« jeligére kiadóba kérek. 5400

Rövidáru-angróüzlet keres a szakmában teljesen perfekt, megbizható segédet; előnyben részesülnek, kik a helyi piacon vevők látogatására is alkalmasak. Cim a kiadóban. 5407

Előnyomdaberendezést
modernül és szakszerűen összeállitva legolcsóbban szállit
LEOPOLD SAMUEL
előnyomdaberendezési vállalat
SENTA (Bačka)
4419

Vasesztergályos, ki precíz munkán dolgozott és egy kárpitos azonnali belépésre kerestetik. (Levelekre nem válaszolok.) — Repülőgépgyár, Beograd, Vladetina ulica 13. 5403

Intelligentes Fräulein, deutsch und serbo-kroatisch mit Zeugnissen sucht Stelle womöglich nach Palics zu Kindern bei besserer Familie. Gefl. Zuschriften an die Administration erbeten. 5381

Érettségizett nőtlen izraelita fiatalember, több évi gyakorlattal, eddig nagy termelő világvállalatnál müködött, a kemény, puhafaszakmában ugy fürész és erdőkezelőség, mint az összes irodai teendőkben jártassággal bir, hasonló vállalatoknál vagy detailüzletben és más iparvállalatnál, különösen vidéken azonnal állást vállalna. — »Törekvő« jeligére a kiadóhivatal továbbit. 5386

Érettségizett, fiatal gyakornok fizetéssel azonnali belépésre kerestetik. Irásos ajánlatok Hütter Árpád rövidárunagykereskedéséhez cimzendők. Subotica, Bene Sudarevića ul. 4.

VÉTEL-ELADÁS

Keveset használt Graepelféle 2. számu tarár két triörrel eladó. Cim: Prakatur Vince gőzmalom, Duboševica, Baranja.

Sentán, a Főtéren, Pechaim-féle, 25 év óta fennálló divat- és rövidáruüzlet azonnal eladó. Felvilágositást ad Adler Hermann háztulajdonos Sentán, vagy Bata Károly vaskereskedő Starakanižán. 5305

30-as szivógázmagánjáró cséplőgarnitura, magányos 8-as lokomobil, 6-os cséplő, cséplésre készen eladó Vadócz Károlynál, B.-Topola. 3896

Eladó egy négy lóerejü »Nicholson« gyártmányu huzatos, jó állapotban lévő cséplőgépgarnitura szíjazatokkal. — Értekezni Márton Jánosnál, Senta, villanyteleppel szemben. 5276

Bőrgarniturák
állandó raktára
HIRSCH LÁSZLÓ kárpitosnál **Subotica,** Paja Dobanovačka 5 ahol mindennemü uj és régi munkák legolcsóbban eszközölhetők. 1084

Ingatlanok Rudić és Gimnázium utcában árverésen eladatnak. Beltéren üzlethelyiségek novemberre kiadók. Értesitést ad: dr. Kunetz Béla ügyvéd, Subotica. 5334

Eladó 6 HP magányos magánjáró, 6 HP magányos huzatos kazán és 18—20 stabil álló nyersolajmotor, üzemképes állapotban, megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is, vagy más gépekért elcserélem. Veszek különféle javitásra szoruló motorokat. Rózsa Ferenc, St.-Kanjiža, Bačka. 5342

Szalmaelevátor, majdnem uj, Hofherr-gyártmány olcsón eladó. Heisler David i Sin, Stara-Pazova. 5338

Eladó 8 HP Máv magányos magánjáró lokomobilok 10 átm., esetleg cséplőért csereüzletet kötök. — Bálint Károly, Staramoravica. 5344
5344

Keresek magánjáró 8 HP magányos lokomobilt megvételre, 20 éven alulit. — Eladok egy 12 éves 8 HP 54 colos Glaiton cséplőszekrényt. Czoufal Mihály, Vel.-Bečkerek. 5307

FIFI KÖLNI VIZ
Késziti PINTÉR gyógytár

Ház nagy kerttel, a villanytelep mellett eladó. Cim a kiadóban. 5210

3272 **„ORPHEUS"**
zenemü- és hangszerkereskedés
Jelašićeva ul. 6.
Mindennemü zenemüvek. Opera és operrettek zongorakivonatai. Iskolák. Zenekari müvek nagy választékban. Elsőrangu és kiváló hangszerek. Valódi Pirazzi hurok

Eladó: ebédlő kredenc, kihuzható asztal, 2 ruhaszekrény, kisalaku eredeti képek, 5 tyilim, pénzszekrénnyel egybekötött iróasztal, konyhaberendezés, 3 sima cipővarrógép, háztartási cikkek, kották. — Friedmann Alfréd, Skotus Viatora 3. Telefon 565. 5331

Komplett sajtgyár. Alfa géppel, szabadkézből eladó. Eladó kötelezi magát vevőt üzembe bevezetni. Johann Stein, Jaša-Tomić (Modoš.) 5389

Elsőrendü, massiv európai autó, elsőrendü, kiváló erős motorral, eladó. Cim a kiadóban. 5406

Ház-parcellázás. A volt Vojnić Piroska-féle kétemeletes palota összes kis és nagy lakásai örökáron eladók. Részletes feltételek megtudhatók Dr. Kriszhaber Gyula ügyvédi irodájában délután 3—5 óra között. 5410

Eladó egy fényezett álló iróasztal, egy modern gyermekkocsi, 3 méter hosszu állvány, nőikalapnak való állótükör, székek, asztal, fehérre festve. — Cim a kiadóban. 5380

Borbélyüzlet, Subotica belterén, olcsón eladó. — Cim a kiadóban. 5395

KÜLÖNFÉLE

Füszerüzlet jómenetelü, a város legforgalmasabb helyén, lakással együtt azonnal átadó más vállalat miatt. Cim a kiadóban. 5250

10.000 dinárral jobb kocsma átvehető. Cim a kiadóban. 5373

Daruvary-Creme éjjeli használatra és az eredeti »Renée« Liliom - Creme nappali használatra a legideálisabb szépitőszerek. Kapható mindenütt, ahol nincsen, a késztitőnél, Blum (Illés) gyógytár, Subotica, a főpostával szemben.

Uj zongorák, pianinok, csakis elsőrendü világmárkák, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

FIFI KÖLNI VIZ
Késziti PINTÉR gyógytár

Két elegánsan butorozott utcai szoba, esetleg konyhahasználattal azonnal kiadó. Trumbića ulica 3. 5376

Több bolthelyiség kiadó postának szemben. Vilsonova 20. 5382

Füszerüzlet lakással együtt kiadó. Trenkova ul. 1. 5385

RESTAURANT
KOD TRI BRATA
volt „Tri Šešira"
Subotica, Knez Mihajla ul.
Kellemes kerthelyiség!
Izletes ételek és legjobb italok állandóan.
Friss csebabcsicsa és raznicsa már délután kaphatók
Naponta cigányzene!
5014 Havi abonnama 650 D.

Folyó hó 28-án, vasárnap d. e. 11 órakor önkéntes árverésen lesz áruba bocsátva Somborban, Gundulićeva ul. 35. számu sarokház, amely üzleti célokra is alkalmas. Tudakozódni lehet: Turányi Zsigmond ügyvéd. 5404

FORDSON TRAKTOR TULAJDONOSOK

!

!

Mielőtt a cséplési és ugarolási munkálatok elvégzéséhez a traktort üzembe helyezi, hivjon meg bennünket a gép rendbehozására. Az összes traktor és ekealkatrészek raktáron vannak.

!

KLEIN GÉZA ÉS FIAI SUBOTICA

4478

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körforgógépén Suboticán.